"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose užsienyse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXV — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, BIRŽELIS (JUNE) 30 d., 1916 M. — No. 26

The State Historical Society of Wisconsin

Didėji Karė.

Nors nuo vakarinio karės lauko gelbėti rusų ir italų mušamus austrus vokiečiai pasiuntė dikčiai kareivių, bet jų veikimas prie Verdun netik nesumenkėjo, bet priešingai, čia jie dar su didesniu smarkumu pradėjo pirmyn žengti ir net keliose vietose jiems pasisekė užimti menkesnes pozicijas, bet jų dalį francuzai paskui atgavo drauge su keliomis seniau atiduotomis. Išpradžių vienok prie Verdun vokiečiams gana sekėsi. Priėjo jie iki ¾ mylios prie vidurinių Verduno fortų linijos. Gana gerai jiems sekėsi ir ant dešiniojo upės Meuse kranto. Padrąsinti tuom pasisekimu, jie mėgino nuo Fleury užpulti svarbų Verduno fortą Souville, bet tas jiems nepasisekė, juos sulaikė francuziška artilerija. Ir ant kairiojo Meuse kranto ėjo labai smarkus artilerijų besišaudymas. Čia francuziški orlaivininkai patėmijo net 150 vokiečių baterijų.

Kaip kokiose vietose francuzų kontr-atakai pasisekė prie Verdun. Jie atėmė atgal pirma vokiečių paveržtas pozicijas prie Fleury, Thiaumont, o atmušė smarkius vokiečių atakus ant pozicijų prie Mort Homme, nuo kur jie tapo nuvyti. Ir ant dešiniojo upės kranto francuzai atgavo kelias pirma vokiečių užimtas pozicijas. Smarkiausiai vokiečiai bombarduoja francuzų pozicijas prie Mort Homme, prie kalvos 304 ir Chattancourt giriose.

Smarkųs mušiai eina ir ant anglų fronto lygiai Belgijoj, kaip ir šiaurinėj Francuzijoj, kur anglų kariumenė tapo žymiai sudrutinta. Dabar, kaip garsina iš Londono, Belgijoj ir šiaurinėj Francuzijoj yra jau suviršum 2 milijonai kareivių, o kita tiek yra išlavintų ir apginkluotų Anglijoj, kurių dalis gali but Francuzijon pasiųsta, o kita dalis turi likti Anglijoj atmušimui vokiečių, jeigu jie mėgintų Anglijon veržtis. Bet iki šiol nei Belgijoj, nei Francuzijoj anglams nepasisekė nieko svarbesnio nuveikti, apart išmušimo kelių tukstančių vokiečių. Čia vienok eina ir dabar labai smarkųs mušiai.

Francuziški orlaivininkai bombardavo gana didelius Vokietijos miestus Karlsruhe ir Trier. Kuomet jie atlėkė į Karlsruhe, gatvėmis ėjo Devintinių procesijos ir jie iš oro į pulkus žmonių mėtė bombas. Užmušta 110 žmonių, o tame 75 vaikai, o 147 sužeista, tame 20 moterų ir 79 vaikai.

Champagne distrikte francuzai kanuolių šuviais išnaikino vokiečių apkasus prie Ville sur Tourbe.

Paskutinėse dienose ir prie Verdun veikė tik artilerija, o infanterija, apsilpninta mušiuose, nes abidvi pusės baisius nuostolius turėjo, ilsėjosi ir tvarkė išretintas eiles.

Ir ant piet-vakarinio karės fronto talkininkams neblogai sekasi, italai vis muša austrus, nors vokiečiai turėjo laiko jiems pagelbą atsiųsti.

Austrų artilerija smarkiai veikia prie Trento. Nemažiau smarkiai ji veikti pradėjo ir tarp Adigos ir Brenta, bet italų kanuolės išnaikino austrų pozicijas prie Ariaga, Monte Čiengo ir Monte Campiello, taipgi Arsa ir Posina klonyj.

Infanterijų mušiai buvo Campiglia distrikte į pietus nuo Arsiero ir į vakarus nuo Posina, kur austrai tapo sumušti ir turėjo trauktis į šiaurius. Cardevele klonyj ir prie Boite smarkiai veikia, bet be didesnių pasekmių, abiejų pusių artilerijos. Sunkioji italų artilerija beveik suvisu išgriovė geležinkelių stotis Imrichen ir Sillian. Infanterijų mušiai buvo ant linijos But ir Fella. Kanuolių šuviai uždegė Leopoldskirchen.

Ir Isonzo klonyj buvo infanterijų susirėmimai, kur italai paėmė kelis šimtus austrų nelaisvėn ir kiek ginklų ir amunicijos. Austrų orlaivininkai mėtė bombas į Folmezzi, Porta Gruero, Ponte Flaves ir Grado, bet mažai visur nuostolių padirbo. Italų orlaiviai subombardavo austrų pozicijas prie Asrago.

Austrų orlaiviai atlankė Veneciją ir jon mėtė bombas, bet, kaip paneša italų raportas, jos labai mažai nuostolių pridirbo.

Otranto siaurumoj austrų povandeninis laivas paskandino italų kariškį skraiduolį "Citti di Messina" ir jį lydėjusį francuzišką torpedinį laivą Fourche, kuris norėjo povandeninį laivą užpulti, bet tas panėrė, o paskui, iškilęs, Fourche torpedavo.

Italija, karės vedimui, nori pas Amerikos bankininkus pasiskolinti 20 milijonų doliarių. Tai nedideli pinigai ir juos gali rasti Amerikoj, tik karei tokia pinigų suma neilgam užteks; išsyk didelę sumą pasiskolinti sunku gauti, todėl pinigų reikalaujanti kraštai skolina po mažai, nes mažas sumas lengviau gauna.

Balkanuose abidvi priešingos pusės rengiasi prie senai laukiamo kariumenių ofensyvo, bet jo dar nepradėjo. Salonikų distrikte buvo vien didesni patrolių susirėmimai, bet tikrų mušių dar nebuvo. Ir viena ir kita pusė dar tikisi rasti padėtojų, kurie galėtų padėti karę laimėti. Vienus gązdinimais, kitus žadėjimais stengiasi savo pusėn patraukti.

Talkininkai, bliokuodami Grekijos pakrantes, perkirsdami tokiu budu privežimą ne tik išdirbinių, bet ir maisto, privertė ją prieš talkininkus nusilenkti ir išpildyti jų reikalavimus, net prašalinti nuo vietos vokiečiams prielankią ministeriją. Karalius talkininkų reikalavimus išpildė, bet Berlinan pasiuntė savo brolį ir specialį pasiuntinį su Vokietija pasitarti. Karalius tuom tarpu prieš talkininkus nusilenkė, nes jie dabar daugiau jo kraštui blogo gali padaryti, o Vokietija tuom tarpu nedaug padėti galėtų. Grekijai talkininkai tuom tarpu reikalingesni, nes ji paskolos ieško, o ją pas talkininkus rasti gali, bet ne Vokietijoj, nes toji pati svetur paskolos gauti negali, o pinigus, turimus namieje, karė sueda.

Už susijungimą kruvon su talkininkais Rusija Rumanijai siulo Austrijos provinciją Bukoviną, kuri jau veik visa yra rusų apvaldyta. Vokietija gi jai siulo Rusijos Bessarabiją, bet ji nuo rusų dar neišvalyta, reiktų ją pirma nuo jų atimti. Gyventojai norėtų Rusijos dovaną priimti, bet karalius ir ministeriai bijosi, nes nežino, ar ji įstengs visus savo laimėjimus savo rankose išlaikyti. Jeigu gi Rusija nuo Rumanijos rubežių butų nustumta, Rumanija atsirastų suvisu atiduota Austrijos malonei. Todėl tai ji ir laikosi nuošaliai, nesiskubina pulti nei į vokiečių, nei į talkininkų glėbį. Bet jos savo pusėn patraukimas talkininkams butų labai svarbus, nes ji galėtų suvaldyti Bulgariją, o su Balkanuose esančiais austrais jau talkininkai lengvai apsidirbtų.

Ant karės lauko Azijoj, taigi Turkijoj ir Persijoj nieko svarbesnio neatsitiko. Rods turkai praneša, kad jie, susidėję su prielankiais sau Persijos gyventojais, baigia valyti šiaurinę Persiją nuo rusų. Bet kad ir Persijoj rusai yra vis ten, kur buvo, užėmė net kelis naujus miestus, tai aišku, kad turkų pranešimas nesutinka su teisybe. Mesopotamijoj rusai laikosi ten, kur buvo; tose jau vietose, kur buvo laikęsi ir anglai. Azijoj nieko svarbesnio, verto minėjimo, neatsitiko.

Geriausiai rusams sekasi Bukovinoj ir rytinėj Galicijoj. Bukovina jau veik visa rusų apvaldyta, ten jie užima vieną po kitam miestą, stumdami austrų kariumenę vis toliau į vakarus ir į pietus. Galicijoj rusai nužengė jau prie miesto Kolomyja, kur yra perėjimai kalnuose Vengrijon.

Smarkios imtynės rusų su austrais ir jiems padedančiais vokiečiais eina Pinsko klampynių distrikte ir Volyniaus gubernijoj. Šitame fronte ir austrams pasiseka kartais atsilaikyti ir atgauti kokį, matyt rusų neginamą miestelį, bet ir tame fronte, nors sunkiai, bet visgi palengva rusai stumia savo priešus vis artyn prie locno krašto. Birželio 23 d. rusai užėmė miestą Kimpolung, kur nelaisvėn paėmė 20 oficierų ir 2.000 austrų kareivių.

Kad padėti negalintiems atsilaikyti austrams ir šiauriuose Prusų vadovas Hindenburg pradėjo smarkiau veikti, kad rusai visą kariumenę prieš austrus negalėtų pasiųsti. Bet tame fronte nei viena pusė svarbesniais laimėjimais girtis negali. Smarkiau vokiečiai veikia Lietuvoj ir Latvijoj. Mušiai buvo prie ežero Babit, bet jie vokiečiams nepasisekė. Prie Jakobštadt ir Dvinsko veikia smarkiau artilerija. Didesni susirėmimai pasitaiko Berezinos paupiuose, prie geležinkelio nuo Vilniaus Molodečno ir Smurgainių.

MAŽOJI KARĖ.

Vaidai su Mexika neišnyko, o tas duoda progą laikraščiams leisti svietan visokias aliarmuojančias žinias, tai kad Mexikai pastatytas ultimatum, tai kad karė yra neišvengiama. Bet kas karės negeidžia, tas visuomet jos išvengia, karėn šoka tik jos norinti. Prezidentas gi Wilson jau parodė, kad kadrės nenori jeigu jau ne dėlko kito, tai bent todėl, kad Suvienytos Valstijos karėn neprisirengusios. Neprisirengimas tas aikštėn išėjo ir dabar, sumobilizavus valstijų miliciją. Pasirodė, kad Illinois valstijos tie kareiviai karabinus (tas pats, be abejonės yra ir kitur) turi, bet kitų reikalingų karėj daiktų nėra. Jų parupinimui reikia laiko, o siųsti į mušius kareivius be amunicijos ir ginklų vien Rusijoj buvo galima, dabar, turbut, panašus atsitikimas ir ten kareivių maištus pagimdytų. Mexika taipgi ne geriau karėn prisirengusi, nors ir giriasi, kad turi atsišaukusių milijoną liuosnorių, bet abejotina, kad tam milijonui kareivių turėtų visko, ko karėj reikia. Amerikoj gi prisirengimui reikia dar daugiau laiko, negu kur kitur. Čia reikia taip ilgo laiko, kaip Rusijoj, to gi nei ultimatumai, nei aliarmuojančios žinios nesuskubįs. Jeigu ir kils karė, tai ne šiądien, nei rytoj, nes karėn reikia prisirengti. Jeigu kas gali karę suskubinti, tai labjausiai laikraščių kurstymai ir jų leidžiamos aliarmuojančios žinios, kurios suerzina ir be to nesikončiančius abiejų kraštų žmones.

Prezidentas Wilson pareikalavo paleidimo suimtų Mexikoj Suvienytų Valstijų kareivių. Mexika gali juos paliuosuoti, nes nėra naudos juk juos laikyti. Tąsyk jiems nereiks gatves šluoti.

Nelaisviams visur užduoda kokį nors darbą ir tankiai sunkesnį negu gatvių šlavimas, bet kitur prieš tai nieks neprotestuoja.

Pietinės ir Vidurinės Amerikos republikos manė pasiulyti savo tarpininkystes prie sutaikymo Suvienytų Valstijų su Mexika, bet tarpininkystės jos nenori.

Iš Karės Lauko.

STIPRIOS AUSTRŲ POZICIJOS.

Londonas. Rusai turėjo ne bile kokį darbą, kol perlaužė austrų frontą laike paskutinio savo užpuolimo. Kaip vokiečiai, taip ir austrai iš savo tranšėjų stengiasi padaryti tikras tvirtoves. Pavyzdžiui, austrų pozicijos ant rusų fronto paprastai buvo tokiu budu įtaisytos.

Labjausiai į priešakį išstumta linija—tai giliai iškasta tranšėja, užklota iš viršaus storais rąstais, o vietomis ir geležiniu stogu uždengta; palikta tik skylės šautuvų iškišimui. Šios tranšėjos priešakyje yra apie dvidešimts linijų pinkliuotų vielinių akstinuotų tvorų. Tranšėjos sienose iškasti požeminiai kambariai—apie 15 pėdų po žeme. Šitie "kambariai," kuriuose ilsisi kareiviai, nekuriose vietose net pusėtinai buvo ištaisyti: į juos sutraukta nekuriose vietose net minkšti rakandai, paveikslai ir muzikališki instrumentai (žinoma, visa tai iš aplinkinių žmonių). Nuo šitos priešakinės tranšėjos iškasta gilios ir vinguotos grabės dar toliaus į priešakį — tai komunikacijinės tranšėjos, kurios veda nuo pozicijos į priešakinius klausymo ir tėmijimo punktus, vadinamus avan-postais, o kitos tokios pat komunikacijinės tranšėjos veda į užpakalį: šitomis grabėmis ateina į tranšėją kareiviai iš užpakalio.

Už kokio versto—dviejų, dėlei atsaugos padaryta antra tokių pat tranšėjų linija. Antrosios linijos užpakalyj austrai, matyt, jautėsi jau visai saugiai: čia rusai rado jau net daržovių ir kvietkų darželius įtaisytus—rusai pasivaišino bulvėmis, ridikučiais ir agurkais bei svogunais, kuriuos austrai buvo prisodinę. Austrų kanuolės buvo sustatytos į cementinius pamatus. Lengvi, siauri geležinkeliai jungė užpakalyje įtaisytas sankrovas su frontinėmis pozicijomis. Matyt, kad austrai tikėjosi ilgam laikui čia užsilikti. Rusų užpuolimas, vienok, buvo taip smarkus, kad nekuriose vietose vienu žygiu jie, nesustodami, užimdavo net tris eiles tokių pozicijų. Rusų sunkioji artilerija daug jiems tame gelbėjo: jos ugnis buvo taip smarki, kad viską tiesiog nušluodavo nuo kelio.

RUSAI NEIMA BELAISVIŲ.

Petrogradas, birželio 23 d.—Vakarykštis oficialis rusų pranešimas skelbia apie paėmimą miesto Radantz, 45 verstai į pietus nuo Czernowitz. Sykiu paimta ir 1,022 belaisviai. Pranešimas taipgi pamini apie baisiai žiaurų mušį, einantį apielinkėj Radmiesto, prie upės Stokhod.

Čia rusai susigriebė su vokiečiais ir mušio žiaurumas, sakoma, neišpasakytas: rusai, įniršę, neima belaisvių visai, bet kas pakliuvo po durtuvu, tas ir turi gulti. Rusų kareiviai aiškinasi tuom, kad vokiečiai pradėjo šaudyti kulkomis, kurios inėję į kuną ir atsimušę į kaulą, sprogsta (sprogstančios kulkos). Už tą nežmoniškumą rusai atsilygina tuom pačiu ir laike mušio belaisvėn visai neima.

ATMUŠĖ VOKIEČIUS PRIE PANEVĖŽIO KELIO.

Petrogradas, birželio 23 d.—Oficialiai pranešama: "Seredos naktyj, po artilerijos prirengimo, vokiečiai pradėjo užpuolimą ant fronto ties Dvinsku, išilgai geležinkelio nuo Panevėžio į Dvinską. Jie visur buvo atmušti atgal."

DAUG AUSTRŲ PRIGĖRĖ.

Londonas, birželio 23 d. Šimtai austrų prigėrė Stripa upėj laike paskutinių rusų užpuolimų prie Bučač, Galicijoj.

Austrų kariumenė norėjo atlaikyti tulą poziciją prieš rusus, kurie tuom tarpu užėjo jiems iš šiaurių ir iš pietų šono. Austrai, atkirsti nuo tiltų, didžiausioj panikoj šoko upėn plaukti: Vos keletas perplaukė į kitą kraštą; didesnė dalis žuvo upėj.

VOKIEČIAI TRAUKIA PAGELBĄ.

Londonas, birželio 24 d.—Didysai rusų užpuolimas jau atnešė vaisių. Austrai jau prieš kelias dienas atšaukė dalį savo kariumenės nuo italų fronto, o dabar telegramai iš Genevos praneša,, kad ir vokiečiai ištraukė nuo vakarų fronto šešias divizijas—120,000 kariumenės, ir galvatrukčiais išsiuntė jas į rusų frontą, kad sulaikyti rusus, kurie gręsia pavojum Lembergui. Dvi divizijos yra kelionėje į Kovelio frontą, o keturios į frontą ties Lembergu, prie Brody.

AUSTRAI NEŠASI IŠ BUKOVINOS.

Petrogradas, birželio 25 d.—Rusai užėmė dar tris miestelius netoli Radantz. Vokiečiai, mėginusie sulaikyti rusus, tapo atmušti ir 800 jų pakliuvo nelaisvėn. Austrų sumuštos armijos likučiai galvatrukčiais bėga per Karpatų spragas.

VISA BUKOVINA RUSŲ RANKOSE.

Petrogradas, birželio 26 d.—Oficiališkai pranešama, kad, užėmus miestą Kimpolung ties pačiais Karpatais, rusai vėl užėmė visą austrų provinciją Bukoviną. Dabar rusų kariumenė traukia į šiaurius linkui Kolomya ir jau užėmė kaimus Kilikhow ir Tolukhow. Prie Kimpolung rusai užgriebė nelaisvėn 60 oficierų ir 2,000 kareivių. Abelnas skaitlius patekusių nelaisvėn teutonų siekia jau arti 180,000.

Rusų oficialis pranešimas skelbia, kad vokiečių artilerija labai smarkiai bombardavo rusų frontą daugelyj vietų Rygos apielinkėj. Stiprus vokiečių pulkas mėgino prisiartinti prie rusiškų tranšėjų gale ežero Babite (į piet-vakarius nuo Rygos), bet buvo atmušti. Tarp Jakobštadto ir Dvinsko vokiečių artilerija taipgi smarkiai siautė. Apielinkėse Čartorysko rusai netikėtu ataku užgriebė mažą vokiečių tvirtovėlę su dviem milžiniškomis kanuolėmis.

Iš pranešimų matyt, kad rusams su vokiečiais daug sunkiau negu su austrais; mušiai daug kruvinesni; vokiečiai, kad sulaikyti rusų užpuolimą, patįs daro tankius užpuolimus (kontratakus), bet rusai, atmušę kontratakus, užpuldinėja toliaus ir, matyt, vokiečius špaudžia.

Sužeisti rusų oficierai, atvykusieji į Kievą, pasakoja, kad didžiausis vokiečių pasipriešinimas buvo ties upe Stockhod (apie tai vokiečiai pranešė kaipo apie savo laimėjimą). Čia vokiečiai metė prieš rusus didelius pulkus savo rezervų ir keliose vietose rusai buvo priversti tuom laiku pasitraukti. Bet gi galų gale rusai nuvertė vokiečius atgal ir vokiečiai vėl tapo priversti gintis. Vokiški belaisviai, kurie sugrįžę nuo Verduno fronto, jau suspėjo patekti rusams į nelaisvę, pasakoja, kad rusų kanuolės ties upe Stockhod darė nemažesnę peklą negu kanuolės ties Verdunu.

Patėmijama, kad vokiečiai smarkiau pradeda veikti apielinkėse Smurgainių, Vilniaus gubernijoj.

ARTINASI PRIE KARPATŲ.

Petrogradas, birželio 27 d.—Rusų armija Bukovinoj artinasi prie spragų Karpatų kalnuose; priešakinės kariumenės dalis jau jų pasiekė. Apie tai skelbia oficialis rusų pranešimas.

Apielinkėse Sokal ir toliaus į šiaurius linkui Kovel vis eina be paliovos baisiai smarkus mušis: vokiečiai tankiais kontratakais mėgina sulaikyti rusus prieš miestą Kovel, kurio užėmimas butų vokiečiams labai pavojingas.

[Nuotikius ant kitų frontų skaitytojas ras trumpai paminėtus šio puslapio pradžioj, abelnoj karės apžvalgoj].

IŠ AMERIKOS.

AMERIKOS KARIUMENEI TRUKSTA ARKLIŲ.

Kilus didesniems vaidams su Mexika, pasirodo, kad Suvienytų Valstijų kariumenei daugelio dalykų, net tokių, kokius Amerika rupina talkininkams, truksta. Dabar karės ministerija kavalerijai ieško arklių. Jeigu kiltų karė, kariumenei reikės 25,000 arklių daugiau, negu jų dabar turi. Gauti tiek bus gana sunku, nes arklių augintojai turi jau padarę kontraktus su Europos talkininkais.

SUAREŠTAVO MEXIKOS KONSULĮ.

Suvienytų Valstijų valdininkai suareštavo mieste Palomas, 7 mylios nuo Columbus, Mexikos konsulių, kuomet jis rengėsi Mexikon pabėgti. Mexikonai muitininkai, buvę mieste Palomas, išbėgiojo.

Į Kansas City, Mo., iš Mexikos atėjo žinia, buk jos valdžia užėmė įtaisas amerikoniškos kompanijos Cananea Consolidated Copper Co. Įtaisos tos vertos 50 milijonų doliarių.

VAIDAI GIMDO IŠLAIDAS.

Washington, D. C. Vaidai su Mexika atsieina Suvienytoms Valstijoms po $100,000 kasdien, o sumobilizavus miliciją, atsieis po $250,000. Iki šiol be naudos išleista 10 milijonų doliarių.

STREIKIERIŲ MUŠIS SU POLICIJA.

Virginia, Minn. Čia, dėl statymo darbininkų pikietos prie kasyklų, kuriose užgimė streikas, kilo smarkus mušis streikierių su policija. Susirėmime užmušta vienas darbininkas, o du sunkiai sužeista.

MILICIJOS KAREIVIAI NENORI PRISIEGTI.

Gary, Ind. Iš pašauktų Indiana valstijos kompanijos F milicijos kareivių, keturi kareiviai atsisakė prisiegti.

PAĖMĖ TALKININKŲ AMUNICIJĄ.

Shamonie, Tenn. Suvienytų Valstijų valdžia sau paėmė 16 vagonų amunicijos talkininkams padirbtos Northumberland dirbtuvių. Amuniciją tą Suvienytų Valstijų kariumenei paėmė jos oficieras ir tuoj išgabeno į Forth Worth arsenalą.

REIKALAUJA MILIJONO

Washington, D. C. Įnešus socialistui Londonui ir demokratui Huddlestonui, kongresas užgyrė skirti milijoną doliarių sušelpimui šeimynų kariumenėn pastojusių. Bet jeigu karė kiltų nors su Mexika, reiktų nemažai kareivių. Jų šeimynų sušelpimui milijono doliarių toli neužtektų. Atstovų buto užgyrimą priėmė ir senatas.

SULAIKO SIUNTIMUS MEXIKON.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų muitinės prie Mexiko rubežių gavo prisakymą sulaikyti siuntimą siuntinių Mexikon. Liepta paimti ten siunčiamus siuntinius ir geležinkeliais.

SIULO MOKESČIŲ PADIDINIMĄ.

Washington, D. C. Kadangi Suvienytų Valstijų iždas šiems metams turės 100 milijonų doliarių nepritekliaus, o jeigu kiltų karė su Mexika, tai išlaidos dar padidėtų, todėl demokratai sumanė mokesčius nuopelno padidinti iki 2% (dabar mokama tik 1%). Mokestį nuo pelno, taip kaip ir dabar, mokėtų tik turinti, nevedėliai virš $3,000, o vedę virš $4,000. Manoma apkrauti mokesčiais palaikus virš $50,000.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Chicago, Ill.** Išstreikavę keturias savaites, geležinkelių expresinių kompanijų tarnai sugrįžo darban. Streiką jie pralošė.

¶ **Newark, N. J.** Kilo čia mašinistų streikas, bet jau daugelis dirbtuvių sutiko išpildyti darbininkų reikalavimus. Pripažįsta 8 val. darbo dieną ir pusantro mokesčio už darbą virš paprasto laiko, o jeigu toks darbas trauksis virš 4 val., tai dvigubą. Tose dirbtuvėse darbininkai sugrįžo darban. Bet prie streiko pristoja darbininkai naujų dirbtuvių.

‖ **Kalamazoo, Mich.** Sustreikavo darbininkai Monarch Paper Co., kadangi kompanija atsisakė pripažinti uniją. Streikuoja 400 darbininkų.

GAISRAS.

Pittsburg, Pa. Įtaisose Liquid Carbonic Co. kilęs gaisras pridirbo nuostolių ant $400.000. Prie gesinimo sunkiai tapo sužeistas vienas gesintojas.

IŠ VISUR.

‖ Iš Mexiko bėga amerikonai, o iš Suvienytų Valstijų mexikonai. Mexikoj yra dar 4,000 amerikonų, daugiausiai, nes 1,200 jų yra mieste Mexiko, mieste Tampico 800, Chihuahua 500, Zacatecas 300, Sonora valstijoj 150.

‖ Didėsės milijonierių firmos Amerikoj apreiškė tarnaujantiems vyrams, jog mokės pilnas algas tiems, kurie, valdžios pašaukti, stos Amerikos kariumenėn, taigi eis karėn su Mexika. Mėgina mat pirkti užvaduotojus, statančius save pavojun

‖ Vokiečiai Lietuvoj įvedė pagalvių mokestį nuo kiekvieno gyventojo, vyro ir moterės, nuo 15 iki 60 metų po 6 markes [illegible] metus, o po 8 markes vėliau. Bet valdžia, jeigu matys reikalą, gali, kam panorės, mokestį padidinti.

‖ Priskyrus priemiesčius Varšava dabar turi 948,439 gyv. Prasišalinusių yra apie 200,000. Krikščionių Varšavoj yra 596,939 arba 63%, žydų yra 351,552, arba 37%. Namų Varšavoj yra 10,331. Namai Varšavoj yra didesni negu Chicagoj. Gyvenimų neapgyventų, taigi tuščių, Varšavoj yra labai daug.

‖ Japonija pasiulė Chinams paskolą milijardo yenų ($500,000,000), bet už tai reikalauja, kad Chinai pavestų japonų kontrolėn valdžios bankas ir kad ateityj paskolas užtrauktų tik per Japonijos tarpininkystę.

‖ Atkakę iš Europos New Yorkan keleiviai atgabeno žinią, buk buvęs Francuzijos karės ministeris, generolas Galieni, nepasimirė, bet tapo nušautas vieno oficiero, kurį sugriebė, kada jis tvirtovę Verdun norėjo vokiečiams atiduoti.

|| Rusija parengė naują uostą šiaurius nuo Archangelsko, prie Kildin salos. Naujasis uostas neužšąla, liuosas nuo ledų buva per visą žiemą.

|| Birželio 21 d. Mexikoj, netoli Carrizal atsitiko pirmas mušis Carranzos kariumenės su 10 regimento Suvienytų Valstijų negrais raiteliais, kuriame, kaip sakoma, užmušta 40 amerikonų, o 17 jų nelaisvėn paimta. Kas kaltas, kad mušis atsitiko, tikrai nežinia, bet nei viena pusė prie kaltės prisipažinti nenori, todėl kaltina kitą: mexikonai kaltina amerikonus, o tie sako, kad mexikonai juos su pagelba parliamentarinės vėliavos prisiviliojo po šuviais mašininių kanuolių ir šaudyti pradėjo. Mexikonų pusėj užmušta generolas Gomez ir tulas kareivių skaitlius, bet kiek jų užmušta, nežinia. Ką pagimdys tas susimušimas, dabar sunku įspėti. Jeigu besivaidijanti kraštai karės nenori, ir susirėmimas karės nepagimdys. Buva ir daug didesni mušiai kaimyniškų kariumenių, kurie karių nepagimdo, o dažniau jos užgema be panašių susirėmimų. Čia buvo vien patrolių susirėmimas. Talkininkai stengiasi neleisti karės Suvienytų Valstijų su Mexika, nes abudu kraštai jiems reikalingi—Suvienytos Valstijos rupina amuniciją, o Mexika kerosiną. Laikraščiai jau platina aliarmuojančias žinias, buk japonų kariški laivai pasirodė Kalifornijos įlankoj, o vienas ant seklumos tyčia užbėgo, kad ir kiti ten galėtų be nužiurėjimo pasilikti. Rašo taipgi, buk į Sonora pakrantes atkako jau iš Japonijos transportinis laivas su ginklais ir amunicija Carranzai. Kadangi jis ginklų ir amunicijos negali gauti Suvienytose Valstijose, tai gabena iš Japonijos, nes iš kitur parsigabenti negali. Bet tai tik tušti paskalai.

|| Amerikonas, iš Mexikos pabėgęs, užtikrina, jog Carranza turi 17 milijonų rytinių amunicijos, o valdžios dirbtuvėse darbininkai, dirbanti amuniciją, dirba po 21 valandą.

|| Iš Mexikos gautos žinios paduoda, jog ten tapo valdžios uždarytos visos po kunigų įtekme buvusios nedėldienių mokyklos.

|| Kanadoj, mieste Parry Sound, amunicijos dirbtuvėse, atsitiko smarki expliozija, kuri užmušė penkis žmones, o daug jų sunkiai sužeidė. Tarp sužeistų yra ir mirtinai sužeisti.

|| Grekijos karalius pakvietė buvusį ministerių pirmininką Zaimis ir nori jam pavesti sutvėrimą ministerijos, nes dėl neprielankumo talkininkų ministerija Skuludis'o užsilaikyti negali, talkininkai savo bliokavimu labai daug nuostolių Grekijai daro. Bet ir Zaimis yra Vokietijos šalininkas, tai ir jo ministerijai talkininkai malonių nedarys.

|| Vokietijos parliamente socialistų partijos atstovas Stueckler pakėlė klausimą per daug didelių algų vokiškų valdininkų vokiečių užimtoj Lietuvoje ir Lenkijoje. Stueckler nurodė, kad valdininkai, gaunanti Vokietijoj 3,000 markių, Lietuvoj ir Lenkijoj gauna dar 6,000 markių priedo metams. Valdžios vienok atstovas Dr. Lewald, užstodamas valdininkų naudą, apreiškė, jog jeigu jų algos butų dar didesnės, jas apmoka ne Vokietija, bet vokiečių užimti ir jų administruojami kraštai. Turbut todėl taip noriai Lietuvon plaukia ir Prusų Lietuvos politikieriai? Juk ten mokama jiems trigubos, jeigu ne daugiau, algos. Ten gi gali but dar ir pašalinis pelnas.

|| Austrijoj, ypač Krokave, neišpasakytai pabrango reikalingiausi daiktai, ypač drabužiai: už porą čeverykų reikia mokėti 75 kronus ($15.00), už puspadžius ima 15 kronų ($3.00), taigi tiek, kiek pirma ėmė už gerus čeverykus.

|| Varšavoj vokiečių įrengtas darbo biuras, esantis prie policijos prezidento, nuo balandžio 1 d. šių metų, iš Varšavos Vokietijon išsiuntė prie lauko darbų 19,310 darbininkų. Likusioms čia išvažiavusių darbininkų šeimynoms išmokėta 196,535 markės, kaipo dalį jų uždarbio. Daugiausiai dabar reikalauja Vokietijoj laukų darbininkų.

PARTING FROM THEIR SOLDIERS

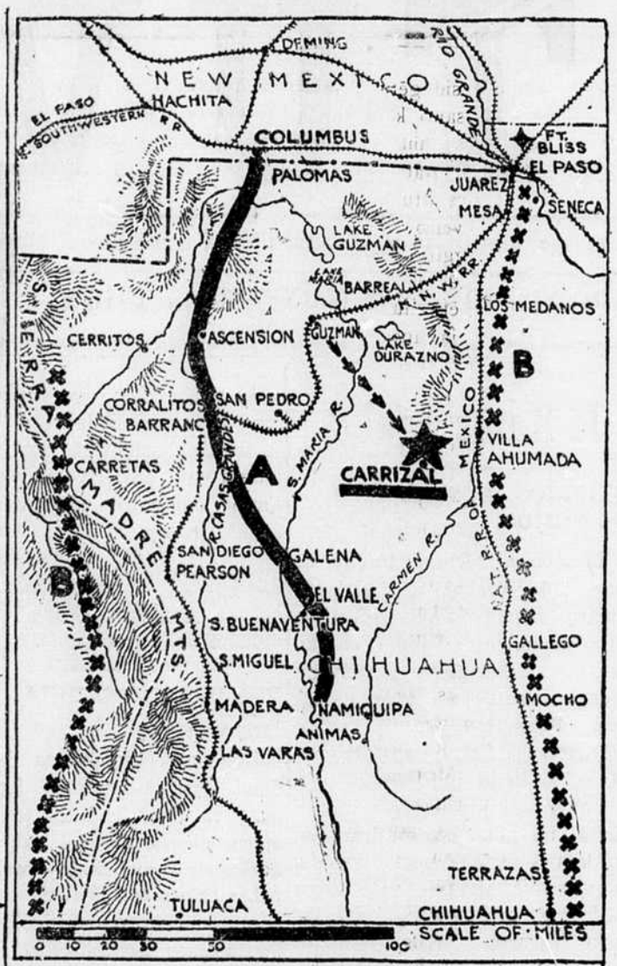

OPPOSING LINES IN MEXICO

Photo by American Press Association.

PRIE KIVIRČŲ SU MEXIKA.

Daug bėdos Dėdė Samas turi su savo mažiuke kaimyne Mexika. Paveikslėlyj parodyta Mexikos dalies žemlapis. Carrizal yra vieta, kur mexikonai užpuolė amerikonus. Stora linija A parodo amerikonų liniją, o linijos B—mexikonų kariumenę. Iš kairės milicijos kareiviai atsisveikina su savo žmonomis.

|| Londonan atėjo žinia apie sukilimą prieš Turkijos valdžią arabų Arabijoj. Sukilėliai užėmė šventą mahometonų miestą Mekką. Sukilimą pagimdė persekiojimas arabų vadovų Arabijoj ir Syrijoj.

|| Londono žinios garsina besiplatinimą arabų sukilimo, buk sukilėliai paėmė ne vien Mekką, bet taipgi svarbius miestus Jiddah ir Taif. Arabai buk apšaukė Arabijos nuo Turkijos neprigulmystę. Sukilėliai apgulė ir šventą mahometonų miestą Mediną. Sukilėliai prielankųs anglams ir nori su talkininkais užbaigti karę.

|| Vokietija nuo Šveicarijos pareikalavo, kad ji leistų išgabenti Vokietijos supirktą ten maistą ir medvilnę, kitaip, ketina uždrausti gabenti Šveicarijon anglis, geležį ir plieną, kokius tai daiktus Šveicarija vien iš Vokietijos gaudavo. Bet jeigu Vokietija tų daiktų neišleistų, Šveicarija juos per Francuziją gali gabenti iš Anglijos ir Amerikos.

|| Mexikonai gabena toliau į pietus buvusias prie Suvienytų Valstijų rubežiaus dirbtuves. Išgabena į pietus iš Neuvo Loredo geležinkelio dirbtuves.

|| Kadangi Vokietijoj pritruko linų ir kanapių, tai virves ten pradėjo dirbti iš karklų ir gluosnių žievės.

|| Suvienytų Valstijų valdžia atsišaukė Anglijon su prašymu, jeigu kiltų karė su Mexika, paimti ten atstovavimą Suvienytų Valstijų.

|| Į El Paso atėjo žinia, buk garsus Mexikos banditas Villa susitaikė su Carranza, o tas pavedė jam vadovystę kariumenės divizijos.

|| Vidurinės Amerikos republikos: San Salvador ir Costa Rica pažadėjo Mexikai padėti, jeigu ant jos užpuls Suvienytos Valstijos.

|| Suvienytos Valstijos sumobilizavo jau 100,000 milicijos kareivių, o greitu laiku bus sumobilizuota dar 200,000. Kareiviai tie bus tuoj prie Mexikos rubežių pasiųsti, o ginklus jiems ten prisiųs. Kaip praneša iš Mexikos, Carranza turi 500,000. Kad Mexikoj vyrų, tinkamų kariumenėn, yra net daugiau negu pusė milijono, tas teisybė, bet ar jie visi gali but kariumenėn paimti, tai jau kitas klausimas. Juk kareiviams reikia taipgi ginklų ir amunicijos, o to Mexikos arsenaluose tokiam kareivių skaitliui turbut neparupinta, o dabar gauti nelengva. Japonija sako, jog to nerupis.

|| Grekijoj karalius paleido parliamentą. Nauji parliamento atstovų rinkimai atsibus rugpjučio 14 dieną.

|| Chili republika atsišaukė į visas ispaniškas Amerikos republikas, kviesdama ineiti kruvon ir neleisti karės Mexikos su Suvienytomis Valstijomis. Tam tikslui užmano surengti visų ispaniškų republikų konferenciją.

|| Byla teisman patraukto už nepritarimą Vokietijos valdžios tikslams socialitsų vadovo, Dr. Liebknecht, prasideda seredoj. Byla bus kariškame teisme, kuris gali skaudžiau bausti negu paprasti teismai, turinti prisilaikyti taikos laiko teisių.

|| Londone gauta žinia, jog Amerikon plaukia vokiškas povandeninis laivas ir veža prezidentui Wilsonui laišką ciesoriaus Wilhelmo. Bet nežinia, ko Wilhelmas nuo Wilsono nori.

|| Suvienytų Valstijų užsienių ministeris pasiuntė Mexikan Carranzai notą, kurioj reikalauja už susimušimą prie Carrizal persiprašymo ir paleidimo 17 nelaisvėn paimtų amerikoniškų kareivių ir sugrąžinimo paimtų ginklų ir amunicijos. Carranza gi sako, kad jo kariumenės vadovams prisakyta neleisti giliau amerikonų Mexikos teritorijon. Tai gali vėl atsitikti susimušimas.

|| Francuzijoj, prie Bar le Duc, susirėmime su vokiečiais, tapo sunkiai sužeistas amerikonas orlaivininkas Barnsley.

|| Mexikoj, netoli Nacezari, Sonora valstijoj, mexikoniški banditai užmušė du amerikonu galvijų supirkėju—Wm. Robertson ir Tomą Snyder. Užmuštas tapo taipgi Anglijos pilietis R. R. Dicksons.

|| Valdžios šešių Pietinės Amerikos republikų pasiulė lygiai Mexikai, kaip ir Suvienytoms Valstijoms tarpininkystę prie jų sutaikymo, tik nežinia, ar jos tarpininkystę priims.

Suvienytos Valstijos vėl pasiuntė daugiau kariškų laivų į Mexikos portus. Į Vera Cruz išplaukė iš Key West torpedų naikintojai Reid ir Thesser ir kanuolinis laivas Dalphin.

|| Po airių revoliucijai Anglijon išgabenta airių: 5 moterįs ir 1,614 vyrų; tiek airių yra dabar Anglijoj ir negali namon grįžti.

Lietuva ir Karė.

Ką vokiečiai Lietuvoj veikia.

Dr. P. Micheal savo korespondencijoje, atspaustoje "Berliner Tagelblatt'o" 165 num., kurią perduoda p. J. Jurkunas "L. Balse," aprašo dabartinį padėjimą Lietuvoje. Pirmiausiai jis pabriežia, kad Napoleono buvę kitokie tikslai, negu dabar vokiečių. Anam nerupėję Rusijoj užimti plotai, jis tik kariuomenę vijęsis, o dabar paskui vokiečių kareivį tuojaus seka administratorius, kuris užimtą pėdą tuojau stipriai suriša su valstybe. Dabar, girdi, nėra kvadratinio metro užimtos žemės, jokio žmogaus, net gyvulio, kurio nežinotų vokiečių kontrolė. Kiekviename sodžiuj, kiekvienoj didesnėj vietoj įvesta vokiečių valdymo tvarka, apimanti visus galimus privatinius ir viešus santikius. Užkariautasis kraštas sujungiama su Vokietija įvairiausiais ryšiais jau galutinai. Miestuose visos gatvės žymimos vokiškai ir lenkiškai, buhalterijos knygos rašomos veik išimtinai vokiškai. Visas kraštas vis labiaus "išliuosuojama" iš Rusijos. "Iš Kauno, iš Vilniaus, iš visos Lietuvos ir Kuršo Rusija išsluota."—rašo tasai korespondentas.

Rusija išsluota, Vokietija jos vieton pastatyta.

Gomelis, Mog. gub.—Kai-kurių tautiečių pasišventimu tautos dirvoje susidarė nemažas choras, kuris paskutiniu laiku jau gerai pagieda. Gomeliečių lietuvių burelis per Kalėdų vaikų vakarelį pradėjo dėti aukas fondui musų tautiečiams grįžti po karei Lietuvon ir to fondo neužmirštama ir toliaus. Viso sudėta 57 rub. 30 kap.

Baigė realinę mokyklą.

Borovičiuose, Naugardo gub., realinę mokyklą, kuri pernai prieš Kalėdas tapo atkelta iš Panevėžio, šiemet baigė šie lietuviai: I. Matiejunas, L. Ječis, A. Grigalis, V. Karvelis, I. Žemaitis, A. Vadopalas, I. Paltarokas, P. Rutkauskas, I. Pranckevičius, I. Skardinskis. Brandos atestatą (šešių klasių) gavo du: P. Vinickas ir B. Valiušaitis.

Tiflisas.—Net ir tolimame Tiflise pabėgėlių iš Lietuvos gana daug. Pernai rudenį įsisteiges Lietuvių Komitetas pasisamdė nedidelį butą ir aukomis, narių mokesniais stengėsi pabėgėlius aprupinti. Prie šito darbo, kiek galėdama prisidėjo pinigais ir Tifliso Lietuvių Savitarpinio Susišelpimo Dr-ja, kuri įsteigta 1912 m.

Simbirskas.—Lietuvių pabėgėlių yra apie 500. Yra įsteigtas Liet. Centr. Komiteto skyrius. Visi pabėgėliai lietuviai gerai laikomi; turi švarius kambarius, gauna malkų, šviesą ir po 15 kap. dienai visi tie, kurie negali darbo dirbti—mažiai, seni ir nesveiki. Yra mokykla; atidaryta siuvykla mergaitėms. Simbirske didelė brangenybė, bet ir darbų yra. Vyrai vidutiniai uždirba po 1 r. 50 k. į dieną, moterįs po 1 r. prie sodos kasimo.

Pabėgėlių darbininkų artėlės.

Orlo gubernijoj jau susidarė kelios lietuvių pabėgėlių laukų darbininkų artėlės (talkos) ir paėmė laukų darbus keliuose dvaruose Artėlės organizuoja ir registruoja Centro Komiteto įgaliotiniai, arba tam tikri artėlių vedėjai. Artėlė turi išsiskyrusi savo seniuną, kuris tvarko artėlės narių vidaus reikalus ir derasi, ar daro sutartis su darbdaviais artėlės vardu. Yra atsitikimų, kad artėlės, ypač, pačios nuomoja dvarus.

("L. B.").

JIEŠKO GIMINIŲ.

Elija Dubinskas, karės belaisvis, jieško savo brolių Juozo ir Berkos Dubinskų; jie gyvena Chicagoje ar Bostone. Jo adresas: Elja Dubinsky, gemeiner, 222 Inf. Reg., Kriegsgefangener im Zwischenwerk Friedrichshofen, bei Ingolstadt (Bayern), Germany.

Petras ir Agota Jokubaičiai, karės belaisviai Sauginių kaimo, Kurtavėnų parap., Kauno gub., jieško savo brolio Petro ir sesers Onos Bunzų; prašo pagelbos. Adresas: Petras Jokubaitis, 6094, Lager Holzminden Baracke, No. 18. Germany.

Mikolas Makovčik, Andriaus sunus, karės belaisvis lietuvys Gardino gub., Slonimo pav., Savino kaimo jieško savo švogerio Iljos Tiuškevičiaus, tos pačios gub., Pružėnų pav., Bludenės kaimo. Adresas: Germany, Lager Würzburg, 12 Comp. No. 3524 Kriegsgefangenen Nikolai Makovtschik.

Domininkas Romaševskis, karės belaisvis nuo rugp. 21 d., 1915 m., Kauno gub., Šiaulių pav., Žagarės val., Rukuižių kaimo jieško savo brolio Aleksandro Romaševskio ir švogerio Prano Girdvainio. Jo adresas: Dominik Romaszewski, Kriegsgefangenlager Parchim (Meck.), Gruppe 7, Baracke 1., Germany.

Petras Narbutas, Gasparo sunus, karės belaisvis iš Gaigalų k., Užpalių par., jieško savo brolio Boleslovo Narbuto ir Veronikos Janušyčios iš to paties kaimo bei Emilijos Zabulienės iš to paties kaimo. Atsišaukti: Kriegsgefangenėn Petras Narbutis, No. 34675, Friedrichsfeld b. Wesel, Baracke 34 U., Germany.

Jonas Uždavinis, Jono sunus, karės belaisvis jieško savo dėdžių Mikė ir Juozo Norkunų. Jo adresas: Ivanu Ivanovičio Uždavinisu, Gefangenlager, Kyda Maisach b. München (Bayern), Germany.

Gasperas Dzeno, karės belaisvis jieško savo brolio Jono Dzeno ir Pranas Juškis jieško savo brolio Kazimiero Juškio, Kauno gub., Raseinių pav., Eržvilko vals., Cari kaimo. Adresas: Germany, vojennoplennomu Francu Juškeviču, Gruppa No. 4, Barak No. 4., Kriegsgefangenenlager Parchim, (Mecklenburg).

Alfonsas M. Tumelis, karės belaisvis jieško savo brolio Jono Tumelio, kuris nuo rugp. mėn. 1914 m. gyvena Bostone, Mass. Jo adresas: Alfons M. Tumelis Kriegsgefangen—Lager, Dyrotz, Post. Wustemark, Deutschland, Germany.

(Daugiaus bus).

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ NEW YORK, N. Y.

Esperantistų Išvažiavimas. Nedėlioj 18 d. birželio New Yorko esperantistai surengė išvažiavimą bei konvenciją, kur buvo pakviesti ir Philadelphijos esperantistai. 10 val. ryto mes jau buvome Asbury Park, N. J. Mumis pasitiko ant stoties burelis New Yorko esperantistų, kurie nuvedė mus į Continental Hotelį; ten jau radome nemažą burėlį besikalbant. Prisiartino ir pietųs, po pietų buvo aptarta keliatas klausimų; daugiausia domos atkreipta į budus platinimo Esperanto, paskui kalbėjo p. C. C. Coigue ir kiti. Kalbos buvo beveik vienoj tėmoj; kaip esperanto priverčia mylėti svetimtaučius. Mat jie visi lengvai supranta vienas kitą...

Erneco.

IŠ SO. BOSTON, MASS.

Gabijiečių vestuvės.— Birželio 17 d. Šv. Petro bažnyčioje susirišo moterystės ryšiais p. Konstantas Jurgeliunas su p-lė Marė Kalinauskiute. Po šliubui buvo iškilminga vakarienė Lietuvių svetainėje, kurion susirinko burys vietos inteligentų. Gabijos choriečiai su savo mokytoju p. M. Petrausku ir kiti svečiai gražiai sau linksminosi. Trumpą programėlį išpildė, Gabijos Choras, sudainuodamas iš operos "Vestuvės." Po vakarienei šokių svetainėje visi šoko, linksminosi.

Turiu pažymėti, kad p. K. Jurgeliunas kaip savo jaunystę praleido blaivai ir pavyzdingai, taip ir šeimyninį gyvenimą pradėjo blaivai. Geistina, kad visi musų tautiečiai sektų jo pavyzdžiu ne tik vestuves keldami, bet ir veikdami draugijiniame gyvenime. P-nas K. Jurgeliunas buvo visiems žinomas kaipo geras lietuvystės veikėjas.

Jis turi avalinės sankrovą ir yra laivakorčių agentu, bet jis nemažiaus dirbo lietuvystės labui, kaip savo paties bizniui. Jo troškimu buvo patapti šios šalies piliečiu ir jis Liet. Ukėsų Dr-joje daug dirbo. Jis visuomet patardavo kiekvienam patapti šios šalies piliečiu ir lankyti vakarinę mokyklą. Visi tie, kurie esame Suv. Valstijų piliečiais, turime buti dėkingais p. Jurgeliunui.

Taippat Šv. Kazimiero Dr-ja likosi išgelbėta nuo suardymo ir išauginta iki 400 narių su $5000 kasoj tik ačiu jo darbštumui. Jis suorganizavo SLA. ir TMD. kuopas ir visos tautinės organizacijos laikė jį savo svarbiausiu veikėju.

P-as K. Jurgeliunas yra žinomas ir kitose lietuvių kolionijose, kadangi jis yra buvęs delegatu daugelyje seimų ir dirbęs visokiose komisijose. Ačiu jo pasidarbavimui ir agitacijai šiandien turime Lietuvių namą. Nors šito namo įvykinimui dirbo kelios dešimtįs darbščių darbininkų, bet nei vienam jų neteko tiek nukęsti nuo musų brolių socialistų, kaip p. Jurgeliunui; mat jis didziausią dalį įnešė ir daugiausiai dirbo vasaros karščiais bėgiodamas po draugijas ir rindamas penkines Liet. Labdarybės Draugijai Namo nupirkimui O kada namas tapo nupirktas, tai už jo darbą musų "apšviestieji" žmonės—socialistai jam užmokėjo, apšaukdami jį vagim, paėmusiu komišino $500. Jie metė juodą dėmę ant nekalto žmogaus, bet jos parodyti jie dar ir šiandien negali. Teisybė, tas apkaltinimas buvo jam dideliu nesmagumu, bet visgi jis nenubaidė jo nuo tolesnio darbavimosi. Jis dirba viešam labui kaip dirbęs.

Mums Bostone buvo labai reikalinga tautinė spauda ir va p. Jurgeliunui drauge su kitais susitarus, susitvėrė "Ateities" B-vė, kurios jis ir dabar yra pirmininku.

P-as K. Jurgeliunas, veikdamas Jaunimo Ratelyje visuose svarbesniuose tautos reikaluose buvo žvaigžde. Jis lietuvystę ir tautiškumą statė pirmon vieton, nepaisydamas kas ant jo buvo kalbėta.

Aš Jurgeliuną pažįstu jau šeši metai ir per tą laiką, kiek atmenu, kur tik kas svarbesnio bu vo draugijų daryta, be Jurgeliuno niekur neapsieita.

Ir šiandien p. K. Jurgeliunas yra "Gabijos" kasininku. Jis užmanė ją sutverti ir patarė paimti p. M. Petrauską mokytoju. Ačiu jam Gabija išdygo ir šiandien užima pirmutinę vietą tarpe Amerikos lietuvių chorų.

P-lė M. Kalinauskiutė yra čia gimusi mergina; ji buvo gabijietė ir solistė, turi puikų soprano balsą ir buvo Liet. Muzikos Konservatorijos mokinė. Nors čia gimusi, bet labai myli tautiškus rubus, lietuvių dainas ir kalbą. Abudu yra dainų ir scėnos mylėtojais. Jiems rupėjo ir Sandara. Abu yra taipgi sendariečiai.

Tegul pp. Jurgeliunai buva visiems pavyzdžiu.

Gabijietis ir Sandarietis.

IŠ RACINE, WIS.

TMD. piknikas ir kitos žinios. Birželio 11 d. Klinkerts darže buvo surengtas TMD. 121 kuopos piknikas. Piknikas atsibuvo gražiai ir publikos taipgi prisirinko nemažas burys, tik šposą iškirto Lietuvių Benas, kuris apsiėmė kuopai patarnauti. Piknikas prasidėjo 2 val. po pietų, o benas atėjo 5 val. 15 min. vakare ir dėlei muzikos nebuvimo daugumas svečių išvaikščiojo kitur.

Benas neatėjo į laiką, norėdamas du zuikiu nušauti sykiu. Mat tą pačią dieną už kelių bliokų Union parke vokiečių katalikų draugija turėjo taipgi pikniką, į kurį buvo pakvietusi ir kitų tautų draugijas, tarp jų ir lietuvių Šv. Kazimiero Dr-ją. Šitoji paskutinė, eidama į vokiečių apvaikščiojimą, sumanė turėti savo beną, ir taip Lietuvių Benas, pasigvėšęs ant dvigubo uždarbio, manė patarnausiąs ir vienai ir kitai; bet tuomi tik sau vardą sugadino. Nors TMD. kuopos pikniko rengėjai užmokėjo benui, kas buvo sulygta, bet pasakė, kad daugiau jo niekuomet neprašysią jiems patarnauti. Taippat ir kitos draugijos sako neimsią daugiaus Liet. Beno.

Nors benas kuopai ir didelę abalgą padarė, bet pelno, turbut, dar liks, kadangi publikos susirinko gražus burelis ir rengėjai gerai darbavosi.

Birž. 24 d. raciniečiai susidėję su kenošiečiais rengia pikniką Central Parke naudai nukentėjusių nuo karės. Racinės draugijų susijungimas šitam tikslui gyvuoja gerai, tik dabar pradeda atsirasti kliutįs. SLA. 100 kuopos ir TMD. 121 kp. prisakė savo delegatams, kad draugijų centras nesiųstų daugiau pinigų L. Š. F., bet centras jų reikalavimų nepildo ir dabar surinkti $20 žadama siųti į L. Š. F.

Liepos 12 d. SLA. 100 kp. rengia pikniką taipgi Klinkertso darže.

Ateinantį rudenį Racinės draugijos rengiasi sutverti korporaciją statymui Lietuvių Svetainės. Taippat rengiama sutverti korporaciją iš pavienių ir šeimynų įsteigimui valgomų daiktų sankrovos, nes dabartiniais biznieriais žmonės yra labai neužsiganėdinę.

Wallace Tractor Co. padarė sutartį su Rusijos valdžia įsteigti didelę dirbtuvę Moskvoje ir dirbti "trokus" Rusijos ukininkams. Rusijos valdžia duos medžiagą, o kompanija turės padaryti. Kompanija žada siųsti savo darbininkus tenai; tarp žadamų siųsti yra apie 10 lietuvių, kurių skaitliuje gal busiu ir aš pats su šeimyna. Lietuviai šituo džiaugiasi, kad gaus savo kraštą pamatyti, bet ir baimė kitus ima, kad į kariuomenę nepaimtų, kadangi daugumas yra mėlynais bilietais.

J. A. Baukus, ALTS. Narys.

IŠ WATERBURY, CONN.

Atsakymas kritikui.—"Lietuvos" 24 num. Wat rburio korespondentas, tulas Tuščiagalvis aprašo vaidinimą dramos "Blinda," kurią Lietuvių Dramos Dr-ja Varpas buvo pastačiusi scėnoje.

Šitas p. Tuščiagalvis, turbut, begalvodamas kaip geriaus apšmeižus nepatinkamą sau draugiją, užmiršo net kada toji drama buvo statyta; ji buvo vaidinta ne, kaip jis sako, birž. 7 d., tik birželio 1 d. (Tas nieko bendro su šmeižtu neturi. Red.)

Toliaus p. Tuščiagalvis, neraslamas prie ko prisikabinti, kadangi vaidinimas publikai labai patiko ir

ji vaidintojams gausiai aplodavo, taigi nedrįsdamas vaidinimo nupeikti, bando nors vaidintojų kalbą kritikuoti. Girdi, vienas buvo žemaitis, kitas dzukas, trečias zanavykas, o dar kitas rudnagis ir tt.

Kiek aš varpiečius pažystu pats, ir kiek kartų man teko su jais kalbėti, niekuomet negalėjau atskirti, kuris jų žemaitis, kuris dzukas, ar kitokis. Taigi, ar čia p. Tuščiagalvio nėra tik tikslas suerzinti "Varpo" D-jos narius ir užkenkti jos augimui? Bet jei taip, tai p. Tuščiagalviui vargiai tas bepavyks, kadangi aš nemanau, kad varpiečiai kreiptų atidą į jo prasimanymus. Kaip girdėti varpiečiai ir toliaus žada darbuotis dailės srityje kaipo lietuviai ir suteikti waterburiečiams stambiausius vaizdinio meno paveikslus. Dabar girdžiu rengiama statyti 4 veiksmų dramą "Vagis."

Waterburio Tautietis.

IŠ NEWARK, N. J.

Lietuvių paroda. Lietuvių paroda miesto iškilmėse, miestui sukakus 250 metų nuo jo įkurimo, buvo birž. 17 d. Nors lijo smarkus lietus, bet lietuviai to nepabijojo ir parodoje dalyvavo 5000 žmonių. Iš aplinkinių miesčiukų Harrison ir Kearney, parodoje dalyvavo šitos draugijos: D. L. K. Ringaudo D-ja, Gabijos Brolių ir Seserų D-ja ir Neprigulmingas Liet. Piliečių Kliubas iš Harrisono ir Lietuvos Sunų Dr-ja iš Kearny. Visos šitos draugijos padarė kaipir vieną draugiją ir jų eisena buvo labai įspudinga. Maršalka buvo tinkamai apsitaisęs ir pryšakyje jojo raitas. Paskui jį jojo mergina ant arklio tautiškai apsitaisius su gėlių vainiku ant galvos, atvaizdindama Birutę. Šitą rolę vaidino p-lė Kot. Zorskiutė. Paskui ją ėjo p-lė Agnieška Šalaševičiutė, apsitaisiusi, kaipo "Columbia", drabužiais iš Amerikos vėliavos ir vedė didelį burį mažų mergaičių, kurios buvo aprėdytos ir sustatytos taip, kad atrodė lyg didelė Amerikos vėliava. Paskui mergaitės ėjo vaikai nešini dvi dideles Amerikos vėliavas ir plačią juostą su parašu "America First." Paskui vaikus ėjo burys vaikinų baltomis kepurėmis, baltomis kelinėmis ir juodais žiponais. Burys moterų, apsitaisę baltai, maršavo paskiausiai. Visi susiėję Newarke susigrupavo ir 3:45 val. po pietų viena didele eisena didžiomis miesto gatvėmis—Broad ir Market, patraukė į Vailsburgh Parką. Moterįs ir merginos maršavime buvo tautiškai pasipuošusios ir lošė pirmą rolę; taippat labai gražiai atrodė vaikinai vienodai apsitaisiušieji. Bet puikiausiai atrodė "Birutė" ant arklio. Po jai savo įspudingumu sekė "Columbia," į kurią amerikonai žiurėjo su dideliu žingeidumu ir pagarba; daugumas jų net kepurias nusiimdavo prieš ją. Apskritai, visa eisena padarė į žiurėtojus didelį įspudį ir šita paroda ilgai bus atmenama Newarke.

Suėjus visiems į parką "Columbia" su savo mergaičių buriu sudainavo Amerikos himną "The Star Spangled Banner" ir gavo pagyrimą nuo miesto Tarybos nario, atstovavusio miesto majorą.

Susirinkus visiems į daržą, prasidėjo kalbos. Kabėjo trumpai, pirma p. Sp. Frazer majoro vardu, linkėdamas lietuviams daug gero; po jo p-nia Frazer pasakė kelis malonius žodžius apie lietuvius.

Po prakalbų kun. Milukas užklausė publikos, ar ji sutiktų paduoti kongresui rezoliuciją, prašant paskyrimo lietuviams Lietuvių Dienos. Publika tam pritarė ir komitetan padavimui rezoliucijos tapo išrinkta šitie: Gen. D. F. Collins iš Elizabetho, N. J., kun. Ant. Milukas iš Brooklyno, N. Y., p. Frazer ir pp. V. Ambrozevičius ir Kaz. Vaškevičius iš Newarko, N. J.

Toliaus chorai p. St. Šimkaus vedami sudainavo kelias lietuviškas dainas, tik, gaila, užmiršo padainuoti lietuvių himną.

Po dainų p. Šimkus pasakė trumpą prakalbą, su kuria jis ne visiems patiko. Mat jis nupeikė lietuvius, sakydamas, kad jie apvaikščiodami Amerikos miestų įsikurimo sukaktuves į amerikonus pavirsta. Girdi, eidami gatvėmis sklėsčioja vėliavomis, bet neatmena, kas Lietuvoje dedasi. Jie gerinasi amerikonams, bet, girdi, ir čia, ateis laikas, kada svetimtaučiai juos su koja paspirs.

Čia, man rodosi, p. Šimkus turi didelę klaidą taip sakydamas. Gi p. Frazer kalbėdamas pasakė, kad amerikiečiai visuomet gelbės lietuviams. Ir šiandien yra faktas, kad tik šitoj šalyj gali užlaikyti gyvastį savo tautos (nelabai, jei Lietuvoj lietuvystė išnyktų.—Red.). Čia gimę ir augę, žinoma, užlaiko šitą vėliavą paguodoj, bet jie tuomi nieko blogesnio nepadaro už p Šimkų. Tas pats yra ir su čia augusiais lietuviais; po kokia vėliava gyvena, tokią ir gerbia ir, man rodosi, p. Šimkaus išmetinėjimai yra ne vietoj.

Vakaras buvo užbaigta lietuviškais šokiais; viskas nusidavė labai gražiai. Yra pagyrimo verti visi tie vyrai, kurie pasidarbavo surengimui šito apvaikščiojimo. Jis bus dideliu stumiu prie atgaivinimo lietuvystės pas lietuvius.

Taipgi turiu paminėti musų lietuvius socialistus. Jie baisiai priešinosi šitai parodai ir norėdami užkenkti jai surengė piknikį, bet kitiems duobę kasdami, patįs jon įpuolė. Jų piknikan svečių atėjo labai mažai ir tik tąsyk, kaip Vailsburgo parke viskas pasibaigė.

Pilypas ir Kanapių.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Birželio 5 d. Mc Caddin Memorial salėje buvo surengtos prakalbos naujai įsteigtos draugijos po vardu "American Relief Fund for Lithuanian War Sufferers." Kalbėjo kun. A. Milukas, kun. M. Pankauskas, kun. Farrel ir Aldermanas J. Gaynor. Visi kalbėjo labai trumpai, išėmus kn. Miluką, kuris, nepaisydamas nei tvarkos neigi tėmos, kalbėjo kas jam rodėsi tinkama, nors nekurie jojo žodžiai buvo išreikšti nemandagioj formoje ir nieko neturinti su tikslu, kuriam prakalbos buvo rengiamos. Pasisakė važiuojąs į Washingtoną pasimatyti su prezidentu p. Wilsonu, tai girdi susiėjus reikės jam (prezidentui) užfundyti šampano.(?)

Kun. Milukas neikiek, matyt, neprogresuoja; prakalboje užsilaiko kaip kokiame vaikų susirinkime. Čia kalba apie karę, čia klausai vėl apie alų kiaulieną. Pasisakė, kad jųjų fondas rengiąs ekskursiją, kur busią labai daug alaus. Baikų pakrėtęs vėl kalba, kad reikia šelpti lietuvius. Įdomiausia yra tas, kad fondas esąs sutvertas rinkti aukas vien tarpe Amerikonų, o tuo tarpu rinko po salę, kur neivieno amerikono nebuvo, o kurie buvo ant estrados (kun. Farrel ir Alderman Gaynor) nieko neaukavo.

Brooklyniečių tarpe kįla klausimas, delkogi kunigai tveria naują fondą, turėdami po savo globa Tautos Fondą, kuris jau senai veikia?

Nekurie atsako taip: Tautos Fonde figuruoja kun. F. Kemėšis su pažangesniais kunigais ir šiaip jau svietiškiais, tad tokiems, kaip kun. Milukui ir daktarui metodologijos, ten nėra vietos; tat sugalvojo naują fondą ir garsina, kad rinks aukas tarpe amerikonų. Gal jiems ir pasiseks nuo amerikonų vieną kitą šimtinę gauti, nes nekurie gerais draugais yra bravarninkų, bet juk tas galima buvo atlikti ir Tautos Fondo vardu, tai kam tas naujas fondas? Aišku, nesutelpa, kun. Milukas nerimsta, jeigu jisai negauna vadovystės kokioj nors organizacijoj. Tad dabar susiorganizavo rytinių valstijų kunigus ir jisai vėl "bosas."

Rugpjučio mėnesije rengia ekskursiją ir, kaip kun. Milukas prakalboje pasakė, bravorai davę kelias dešimts bačkų alaus uždyką, bet kas tą alų gers ir kas ton ekskursijon važiuos? Amerikonai? Ne, musų lietuviai važiuos ir girdis juos tuo alum, kurį jau išanksto garsina, kad gavo, o galų gale pasigirs, kad surinko tarpe amerikonų.

Visos trįs sriovės lietuvių turi fondus ir jų mums jau pilnai užtenka, o tokių fondų, kurie, apsimaskavę, nori iš lietuvių pinigų gauti, dar su pagelba bravarninkų, mums nereikia. Nori kun. Milukas pagelbėti Lietuvai, lai stoja viešai į musų fondus ir dirba, o tuomet męs jį paremsime.

Z.

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Kapsuko priėmimas. Pereitą nedėldienį vietiniai socialistai surengė bankietą priėmimui tik-ką atvykusio p. Kapsuko, kuris "Kovos" redakcijoj žada dirbti.

Bankietas, ar vakarienė (nežinau nei kaip geriaus pavadinti) tęsėsi nuo 4-rių iki 11:30 vakare. Buvo net du stalai prirengti—su alučiu ir "stipresniaja". Muzika susidėjo iš smuikos ir armoniko—tai buvo biskį orkestra!.. Stalai buvo papuošti socialistiškimis spalvomis—raudonomis rožėmis ir raudonais kaspinais.

Sugadinimui apėtito buvo prakalbų. Kalbėjo p. Kapsukas—net apie 3 kartus, kalbėjo Grinius, Kurkulis, Vidikas ir Dr. Klimas.

Ne del gerumo, bet verta paminėjimo p. Kurkulio kalba. Jis net su dideliu užsikarščiavimu pasakojo, kad esą reikia čia Amerikoj suruošti "karę prieš karę." Kapsukas tam pritarė—taigi ir kalbėta, kad parengsią extra mitingą ir, vadinasi, "sumobilizuos" socialistus, kad sustabdyt Suv. Valstijų karę su Mexika—jeigu ne geruoju, tai, esą, kad ir per revoliuciją.

Keistai tas atrodė.

Philad.

IŠ ALBANY, N. Y.

Lietuvių susipratimo stovis. Albanyje lietuvių yra nemažas burelis, tik išsisklaidę ir gyvena susimaišę su kitataučiais. Tarp jų yra ir skaitančių laikraščius ir tokių, ką nėra matę laikraščio. Įėjęs į vienus namus prie 3 gatvės, parodžiau kelis laikraščius. Šeimininkas, vartydamas "Lietuvą" sako, kad, girdi, užsirašęs negausi tokio didelio laikraščio, tai, girdi, šitas tik parodymui. Jo pati pastebėjo: matai, kad jis kvailas, dar nėra matęs savo gyvenime laikraščio į akis, tai ką jis jį rašysis.

Kituose namuose užėjau du vaikinu ir šeimininkę; pasiuliau vienam tų vaikinų, o šeimininkė tuojaus pasiskubino pasakyti, kad jie nesirašis ir nereikia laiko gaišuoti. Mums besiginčijant jos vaikas pradėjo šliaužti per duris, o ji suriko ant jo: "Kur tu idziš tam, nupulsi nuo stepso." Žinoma, tokiems sunku įkalbėti lietuvišką laikraštį. Bet yra ir gerų lietuvių, kurie skaito visokius laikraščius ir yra augštai pakilę per kelis paskutinius metus.

Erškėčių keliais vaikščiojantis.

IŠ SO. ENGLEWOOD, ILL.

Trečias siuntimas aukų į L. G. ir A. Fondus. Birželio 20 d. vietinis L. G. ir A. Fondo komitetas turėjo susirinkimą. Jame daugiausiai buvo svarstoma budai surinkimui didesnių aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Bet jau, turbut, nėra to šaltinio, kuris čia butų nesunaudotas rinkimui musų nuvargintai kare tėvynei. Per dvejus metus nenuilstamai besidarbuodamas vietos komitetas sunaudojo visus pragumus, kokie tik buvo galimi. Per tą laiką surinkta graži suma—$650. Englewoodiečiams už tokią auką savo tėvynei priklauso gerų tėvynainių vardas.

Englewoodo lietuviai daro ką tik jie gali, kad savo tėvynei pagelbėjus. Paskutiniame susirinkime birž. 20 d. komitetas nutarė pasiųsti L. G. Fondui $100, o L. A. Fondan $25. Pas vietos kasininką lieka dar aukų rinkimo reikalams $25.00.

Šitame pačiame susirinkime komitetas pranešė apie gautas nemažas aukas: p. Ant. Kaupas duoda siuvamą mašimą, o p. Levas Stasiulis styginį muzikos instrumentą. Mašina vertinama $20, instrumentas $5. Šitie du daiktai bus leidžiami išlaimėti vėliaus.

Liepos 9 d. SLA. 182 kuopa ir TMD. 65 kp. rengia šeimyniską išvažiavimą į Double Heights.

Senis.

IŠ NEW BRITAIN, CONN.

Sudegė dvi mergaitės ir motina. Birželio 17 d. Juozapa Marazienė prie Connerton ir Olive gatvių, norėdama pasiskubinti su vakariene, užpylė žibalo ant ugnies krosnyje, kad greičiau įsikurti. Nelaimė davė, ištiko expliozija ir užsidegė josios drabužiai. Jai surikus, pribėgo prie jos josios mergaitės, Stella 3 metų ir Nelė 17 mėnesių ir jų drabužiai taipgi užsidegė. Motina, užmiršusi apie savo kančias, ištraukė mergaites ant verandos, paliko jas ten ir pati bėgo kieman, kaip ugnies stulpas. Kaimynystėje gyveno policistas Thomas F. Higgins. Jis buvo parėjęs vakarienės ir ją pamatė. Nubėgęs ją gelbėti, nusivilko savo uniformą ir ją apsiautė. Jis prašė pas subėgusius svetimšalius paduoti jam daugiaus drabužių, bet tie jo nesuprato. Ant galo kitas anglas atnešė užklodę ir degančią moterį apgesino. Jos visi drabužiai buvo sudegę ant jos. Pašauktas ambulansas ją nuvežė ligoninėn. Ten motina atsiminė apie savo mergaites ir papasakojo policistui apie jas ir jis nuėjo jų žiurėti. Atėjęs į namus jis rado jas ant verandos baisiai apdegusias, bet dar gyvas. Suradęs atnešė priegalvį ir jas paguldė ant jo, bet tos tuojaus pasimirė. Motina ligoninėj pasisakė, kad ji norinti kunigo. Atėjo kun. Grikis, aprupino paskutiniu patepimu ir septintadienyje apie 11 val. ji pasimirė.

Užsidegusius namus atėję ugniagesiai tuojaus užgesino.

Vyras ir tėvas buvo išėjęs į pikniką ir sugrįžęs rado pačią išvežtą. Išgirdęs kas atsitiko su jo pačia ir vaikais, jis apkvaito. Kiti jį išsivedė iš namų ir kaip jis sugrįžo, buvo baisiai susirupinęs. Visas tris palaidojo naujose katalikų kapinėse. Dar tokio baisaus atsitikimo čia nebuvo, kaip šitas.

L. Savickas.

IŠ TROY, N. Y.

Lietuvių dvasios stovis. Miestе Troy lietuviai beveik visi dirba marškinių ir apikaklių išdirbystėje; daugiausiai prie marškinių dirbimo. Žmonelių esama visokių; kiti jų taip be jokio apšvietimo, kad atrodo tikrais indijonais. Jų namuose, ačiu girtuoklystei, yra tikras pragaras. Apie laikraščius jie nenori nei klausyti. Jiems išrodo labai keista, jai pasiulai jiems laikraštį užsirašyti; jie klausia: o ką aš darysiu su juo? Bet tokie paprastai gyvena ant tvartų.

Kiti gi kad jau apšviesti, tai vėl perdaug. Pas juos gale žodžio tai "žulikas," "vagis," "kad duosiu į snukį" ir kiti tam panašųs išsitarimai. Ištikro, dar nebuvau matęs tokių žmonių. Tai yra smukliniai "socialistai."

Vienok yra ir labai rimtų ir apsišvietusių žmonių. Su tokiais malonu yra susitikti.

Pilypas iš Kanapių.

Žinios-Žinelės.

Christopher, Ill.

= Šitas miestelis padaryta "negeriamu"—uždaryta visos smuklės, kad nebutų kur pasigerti. Bet tuo patim laiku dirbama svaiginantieji gėrimai ir pardavinėjama žmonėms, tik, žinoma, daug brangiau, negu jie buvo gaunami smuklėse. Girtuoklystė netik nesumažėjo, bet dar padidėjo. Ypatingai apie lietuvių ir lenkų namus bonkų ir kamščių, kaip sėte prisėta.

Orange, Mass.

= Viena lietuvaitė užsimanė savo draugus pamylėti ir parsigabeno 3 bačkutes alaus ir 3 bonkas degtinės, bet jos svečiai bevaišinami taip nusigėrė, kad užsimanė pasimušti. Muštynėse kliuvo visiems, vyrams ir moterims, labjausiai šeimyninkams. Užbaigimui to viso policijos nebuvo gana, reikėjo ir daktaro.

Waltham, Mass.

= Šitas miestelis labai gražus gyvenimui ir yra gerų darbų: trįs geležies dirbtuvės, viena audykla, viena baltykla, viena automobilių dirbtuvė, dvi laikrodžių dirbtuvės, trįs mašinų dirbtuvės, viena guzikų ir kelios mažesnės dirbtuvėlės. Darbininkai padaro gerą gyvenimą. Atvažiausiems iš kitur galima gauti darbas—ypač molderių reikia.

Rumford, Me.

= Fabrikų čia yra trįs—visi trįs lirba popierą. Viename dirba apie 1,000 darbininkų; didesnė dalis lietuviai. Darbas sunkus, valandos ilgos—dienomis 11 val., naktimis—13. Mokestis nuo 18 iki 30 centų į val.; darbininkai neorganizuoti. Kitame dirba apie 900 darbiinkų trimi permainomis po 8 val. Vyrams mokama po $12 į savaitę, moterims mažiausiai $8 už tą patį laiką.

Grand Rapids, Mich.

= Birželio 7 d. sudegė Valley City Chair Co. dirbtuvė ir apie 200 darbininkų liko be darbo; tarp jų yra daug ir lietuvių. Kadangi kitose dirbtuvėse darbai eina gerai, tai darbininkai rado darbus kitur.

Detroit, Mich.

= Birželio 15 d. Hudson Motor Car Co. dirbtuvėje ištiko sprogimas ir 8 žmonės likosi sunkiai sužeisti, 4 jų, sakoma, mirtinai.

Mahanoy City, Pa.

= Hen. Rinkevičius ir Ant. Danasevičius šįmet užbaigė Villanova kolegijos kliasas ir ateinančiais metais žada stoti į Pennsylvanijos Universitetą medicinos mokytis. Rinkevičius yra atsižymėjęs atletas; jis kas metai yra gavęs po kelis medalius įvairiose pramogos šakose. Šįmet gavo tris medalius už bėgimą lenktynėse. Be šių, dyklaikiui parvažiavo namon: Villanova kolegijos M. A. mokytojas Jonas Mockaitis, Bron. Kaunas, inžinierystės kursų mokinys Pennsylvania State College ir klerikas Juozas Karalius iš Šv. Charles Seminarijos, Overbrooke, Pa.

Nepaprasta Mokykla.

Chicagoje, italų apgyventoje apielinkėje prie Plymouth Ct. ir Harrison gat. yra vienintėlė savo rušies, ne tik Chicagoje, bet gal ir visose Suv. Valstijose, mokykla Jones School. Tai pradinė mokykla, tik vieton vaikų ją lanko suaugusie. Mat verteivystė iš šitos miesto dalies išvaro gyventojus šalin ir vaikų skaitlius mokykloje vis mažėja. Taigi Mokyklų Taryba, atsižiurėdama į tai, 1907 m. įvedė jon suaugusių mokinių skyrių, manydama galų gale ją visai paversti į pradinę mokyklą suaugusiems.

Šiemet vaikų joje buvo 259, o suaugusių 300.

Birželio 23 d. šitoje mokykloje buvo užbaigimas mokslo sezono ir išdalinimas paliudijimų baigusiems mokyklą. Suaugusių mokyklą baigė 41.—38 vyrai ir 3 moterįs. Jų amžiai eina nuo 17 iki 45 metų. Pagal tautas jie yra pasiskirstę taip: lietuvių 10; lenkų, rusinų, žydų po kelis; Amerikoje gimusių 5; kanadiečių 2; airių 1; vokiečių 1; bulgarų 1; austrų, vengrų, graikų po kelis; italų 2; chinų 1.

Lietuviai yra šitie: Sofija L. Bartašiutė, Kaz. J. Butvila, Pr. Pr. Bitautas, Viktoras Krauza, Jok. A. Pupauskis, Jonas Vaišvila, Silv. A. Vasiliauskas, Kaz. Juršis, Justinas Žilis, Stasys Žilius. Visi jie baigė mokyklą šiuosmet.

Apskritai imant, lietuvių suaugėlių skaitlius šitoje mokykloje užima vieną pirmutinių vietų; žiemą jų buvo išviso 93 ir pagal skaitlių po graikų (jų buvo 94) užėmė pirmą vietą.

Suaugusieji, kaip mokyklos principalas p. Clyde A. Brown paduoda, pragyvenimą sau darėsi dirbdami sekančiai: 10—popiečiais; 35—vakarais is subatomis; 10—rytais; 35—visa dieną; tik popiečiais 5.

Užbaigti jiems šitą mokyklą ėmė nelygiai; vieniems, sakė, kelių mėnesių užteko; kitiems ėmė apie du metu. P-lė Bartušiutė šitą mokyklą lankė 3 metus—pirmais metais 2 mėnesius; antrais 2½ mėn; trečiais ištisus metus; Rusijos žydas Isadore Faden, (tėvas 8 vaikų, jo šeimyna Chersonėje) lankė 10 mėnesių. Įstodamas, kaip jis sako, nemokėjo nei žodžio anglų kalbos. Rusijoj jokių mokslų nelankęs, bet buvęs "samouček."

Šita suaugusiems mokykla, kaip mokslo sezono užbaigimo apvaikščiojimo kalbetojai sakė, yra ne mokykla ateiviams, tik mokykla Suv. Valstijų valstiečiams auklėti.

Ir ištikro, kaip mokinių kalbos—oratorijos liudijo, ji yra tokia. John Kirda savo kalboje išreiškė kuodidžiausią padėką savo mokytojams už jų gerą mokinimą anglų kalbos ir nuoseklų supažindinimą su Suv. Valstijų valdžios tvarka. Antras jų, airys John Murray pasisakė, kad jis nesigaili šitą mokyklą lankęs, nes jis joje gavo pažinti, kad laisvė, kurią šita šalis suteikia, yra ne darymas to, kas kam patinka, tik laisvė įstatymų ribose. Antra vertus, žmonės susirinkę iš visokių kraštų dažnai su priešingomis nuomonėmis, permainą savo nuomones ir įgiją naują nuomonę, kuri tinka Amerikos valstiečiams.

Vienok šita jo nuomonė apie savo mokyklą, matyt, nevisai yra teisinga. Kada šitie mokiniai pradėta neva kvosti, pas juos pasirodė gana įvairios nuomonės. Užklausus: "Ar tu pripažįsti moterims lygias teises," daugumas atsakė "Ne" ir į jo tą "Ne" atsiliepdavo garsus jo draugų plojimas rankomis.

Į klausimą: "Ar tu tiki prisirengimu (preparedness)," rodosi, St. Žilius garsiai ir griežtai atsakė: "Ne;" po jo ir kiti keli tą patį pasakė, nors mokyklos principas p. Clyde A. Brown savo pranešime su pasididžiavimu paminėjo, kad vienas jo mokinių p. Petska išėjęs frontan, o p. Rider 4 metus tarnavęs jurininku.

Apie mokinimą vienas pačių mokinių, I. Faden, sako, kad ten gerai pamokina anglų kalbos ir didžiausia mokyklos rupestis yra atkreipta į "civics" (valstietybę), kuriai daugiausia laiko pašvenčiama. Be to mokinama aritmetikos ir šiek-tiek geografijos—apie Suv. Valstijas. Antgalo mokinama, turbut, taipgi nemažai giedojimo. Iš giedojusių ypatingai atsižymėjo lietuvys St. Žilius savo malonum ir vidutinišku alto balsu, ir rusas žydas, minėtas I. Faden, malonum tenoru. Pirmasis giedojo iš Birutės operos "Meilė," antrasis iš "Pikovaja dama" Čaikovskio "Čto naša žizn." Be to pp. St. Žilius ir John Maluta (rodos italas) gražiai sudainavo duetą Barcarolle. Amerikos tautiškosios giesmės taipgi gerai išėjo visu choru giedant.

Užbaigdamas, negaliu nepaminėti vieno incidento, Principalui p. Brownui paprašius Distrikto Superintendentę Miss Minnie Cowan paliudijimus-diplomus mokiniams išdalinti, toji rado vietoje pastebėti, kad jai visgi nemalonu, jei tarpe mokinių yra tokis neprielankumas moterų teisių lygybei. Vienok, girdi, ne čia vieta tą atitaisinėti; tas, girdi, geriausiai duosis padaryti privatinėmis pašnekomis.

Čia ja tuojaus pašokęs pertraukė Švietimo Tarybos narys p. Edw. J. Piggot sakydamas: "Aš manyčiau, kaip tik priešingai. Mes turime džiaugtis, kad pas mokinius yra drąsa išreikšti tai, ką jie mano."

Poni Superintendentė sutiko su tąja pastaba ir nesiginčijus ėmėsi diplomus dalinti.

Šita p. Piggoto pastaba man taip patiko, kaip ir ano mokinio garsus ir griežtas "Ne" į klausimą: Ar tu tiki prisirengimu? Ištikro, mes visų pirmiausiai privalome turėti drąsą pasakyti tą, ką mes manome.

Iksas.

MARGUMYNAI

SEKANTIS PREZIDENTAS.

Užpereitame "Lietuvos" numeryje buvo tilpęs paveikslas Charles F. Hughes, republikonų partijos kandidato į S. V. prezidentus. Po juom buvo toks parašas: "Sekantis Prezidentas?" Šelmis musų žeceris apleido gale klausimo ženklą ir pasiėmė ant savęs atsakomybę už tokį drąsų tvirtinimą.

Bet jis klysta: nei Hughes nei Wilsonas nebus sekančiu Suv. Valstijų prezidentu. Juom bus visai kas kitas. Tik paklausykit!

Naujai išrinktas prezidentas visuomet užima savo urėdą 4 d. kovo apie pusiaudienį. Ateinančiais metais 4 d. kovo išpuola nedėlioj. Taigi prezidento įvedimas gali buti tik panedėlyje. Sulyg įstatymų senojo prezidento urėdas baigiasi 12 val. 4 d. kovo

Vadinas, po to laiko jis jau nėra prezidentu. Gi naujai išrinktas prezidentas užims urėdą tik 5 d. kovo. Liekasi 24 valandų protarpis be prezidento. Tas pats yra ir su vice-prezidentyste.

Sulyg konstitucijos, nėsant prezidento nei vice-prezidento, prezidentura pereina į Valstybės Sekretoriaus rankas. Tokiu budu išeina, kad ateinančiais metais per 24 valandas "netituluotu prezidentu" bus Mr. Lansing, Valstybės Sekretorius.

LIETUVOS AUTONOMIJA IR RIMKA.

Lietuvos Autonomijos Fondas, kurio tikslu yra prigelbėti visais galimais budais išgavimui Lietuvai laisvės, matyt, neturi didelės užuojautos pas p. A. Rimką, jeigu "Naujienų" reporteris teisingai perduoda Seimo svarstymus.

Kalbant apie paskyrimą šiam fondui aukos iš tautiškų centų, p. Rimkos nuomonė buk buvusi tokia:

> "Rimka—rašoma "Naujienose,—sako, kad Autonomijos Fondan nėra reikalo skirti didelę sumą, nes kas myli Lietuvą ir trokšta jai laisvės, tai turi iš savo kišeniaus tam reikalui duoti, o neimti Susivienijimo pinigų."

Bet nedaug galima tikėtis nuo tų, kurie ir "iš svetimo kišeniaus" aukų gailis.

YČAS IR KAPSUKO ŠEIMYNA.

"Rankpelnyj" pranešama korespondencijoj iš Glasgovo (Škotijoj):

> Gegužės 18 d. kun. Šveistris atėjęs pas žmones... pradėjo klausinėt, kur Kapsukas gyvena? Sužinojęs, kad d. Kapsuko jau nebeyra Škotijoj, lyg nustebęs pradėjo klausinėt, kur jis išvažiavo. Buvo atsakyta, kad nežinome. Šveistris sako, aš norėjau pas jį nueit ir pranešt, kad jo šeimyna jieško jo. Yčas kokioj ten sanatorijoj Rusijoj radęs Kapsuko moterį ir motiną. Moteris esanti truputį inteligentiška ir gaunanti ten po 50 rub. mėnesiui. Skundusis Yčui, kad vyras jai nė laiškų neberašąs. Yčas norėjęs Kapsuką sueiti per jo prakalbas Glasgowe ir pranešt visą ką apie jo šeimyną.

Kapsukas, vienas lietuvių social-demokratų partijos vadų, nesenai atvyko Amerikon ir buk dirbsiąs prie "Kovos."—Geras pavyzdys, kaip Yčas "sijoja" aukas nuo karės nukentėjusiems.

L. G. ir A. Fondas

LIETUVOS GELBĖJIMO SKYRIUS.

Lakštas 70:

Perth Amboy, N. J. SLA. 138 kp. per J. Zaveckį	$10.00
New Haven, Conn., Moterų Apšvietos Dr-ja per K. Makarevičių	$2.50
Chicago, Ill., surinkta pp. Gaičių vestuvėse per A. Stankauską, prisiuntė "Naujienų" redakcija	$6.00
Cliffside, N. J., SLA. V Apskričio surinkta: F. Bajoras, K. S. Karpavičius, J. Miškauskas, P. A. Zailskas, J. Ragažinskas—po 50c. J. M. Leonas—25c. Smulkių—35c. Viso	$3.10
Wanamie, Pa., SLA. 230 kp. per T. Paukštį	$28.00
Bristol, Conn., lietuvių per F. Višniauską ir J Urnevičių	$89.74
St. Stanionis, Jersey City, N. J.	$2.00
D. R. Williams, Milwaukee, Wis.	$5.00
Viso per savaitę	$146.34
Buvo Lakšte 69	$9,412.33
Viso įplaukė Fondan	$9,558.72

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS.

Lakštas 64:

New Britain, Conn., Lietuvaičių "Birutės" Dr-ja per K. Makaravičių	$10.00
Milwaukee, Wis., J. S. Vitkus ir V. Ginčauskas—po 50c. Viso	$1.00
Waterbury, Conn., per Dr. J. Šliupo prakalbas (prisiuntė J. Lukauskas). Aukavo šie: J. Danuševičus, L. Vitkauskas, F. Mašauskis—po $1.00. J. Milius, P. Steponavičius, J. Žemaitis, T. Matas, J. Lasky, J. Trečiokas, J. Lukauskas—po 50c. S. Žuraitis, K. Šukys—po 25c. Smulkių..65c. Viso	$7.65
Viso per savaitę	$18.65
Buvo Lakšte 63	$1,466.27
Viso įplaukė Fondan	$1,484.92
Viso per abu Fondu	$11,043.64

J. O. Širvydas,
L. G. ir A. F. Fin. Sekr

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žinniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, palikant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Lietuviškas avilys. Šiame numeryje talpiname antrą įdomų laišką p. R. Karužos, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pirmininko, viešinčio dabar Europoje. Tarp kit-ko, jame nurodoma į tai, kaip dabar yra sunku įsprausti bile kokią žinią apie Lietuvą anglų spaudoje. Matome, kad ir pusėtinai sumanus mėginimai iki šiolei buvo nepasekmingi (Beje, "Ateitis" teiksis patėmyti priežastį, delei kurios buvo siųstas telegramas tai "reakcinei dumai").

Paryžiuje, anot Karužos, tuom žvilgsniu esą kiek lengviau, nes kelias jau esąs šiek-tiek p. Gabrio pramintas.

Čia verta patėmyti, kad, nežiurint tų sunkumų, p. Gabrys iki šiolei yra vienintėlis asmuo, kuris ir anglų spaudoje sugebėjo pakelti Lietuvos politišką klausimą poroj ilgesnių straipsnių, tilpusių žurnale "The British Review."

Ne kas kitas, kaip tas pats p. Gabrys iki šiolei sistematiškai informavo apie lietuvių klausimą Francuzijos spaudą; jis pats, ar ačiu jo pasidarbavimui, tilpo toki patįs straipsniai apie Lietuvą Šveicarijos ir Italijos laikraščiuose. Pagalios matome, kad lietuvių klausimas pusėtinai energiškai keliamas ir ispanų spaudoje per tulą Mlle. Yvonne Pouvreau—"žymią francuzų raštininkę", kaip pranešama Barcelonos laikraštyje La Veude Catalunya. Męs spėjame, kad ir su tuom p. Gabrys turi ką nors bendro. Jeigu prie viso to dar prisiminsim kad net ir čia pat po musų amerikiečių locnomis akimis p. Gabrio straipsnis, anuomet pažymėtas sąvaitraštyje "The Literary Digest," pramušė Lietuvos klausimui didžiausią spragą amerikonų spaudoj, tai ar ne aišku bus, kad kuone visas systematiškas informacijinis darbas apie Lietuvos politiškąjį likimą šiądien guli beveik tik ant vienų p. Gabrio pečių?

Tuo atžvilgiu, šiek-tiek kitokiais budais, pastaraisiais laikais energiškai ir pasekmingai darbuojasi taipgi p. Yčas, kuris jau pramušė lietuvių klausimui žymią spragą skandinavų laikraštijoj ir kuris, ačiu savo pozicijai, šiądien be abejonės daro Lietuvių tautai daugiaus gero negu bile koks kitas asmuo, atskirai paimtas.

O vienok šie du vyru, gėda pasakyti šiądien yra pas mus labjaus koliojami, daugiaus niekinami, negu bile kas kitas. Tula daug mažesnė, bet labai rėksminga musų visuomenės dalis šiądien varo atkakliausį šturmą prieš tuodu vyru.

Jeigu šie užpuldinėtojai patįs *dirbtų darbą*, jeigu jie savo veikimu parodytų, kaip reik atlikti darbas—butų dar pusė bėdos. Betdėja, to nesimato. Viskas, ką šie užpuolikai daro,—tai tik kritikuoja, kitaip tariant, paprastas ir pusėtinai šlykštus liežuvio malimas.

Nemalonus ir skaudus tai apsireiškimas, kuriam neturėtų buti vietos, bet—well!—ir darbščiausiam avilyj vienos bitės dirba, lekioja, medų renka, o tranai sau tupi, medų ėda ir tik—byzgia...

Dėlei užginimo lietuviams spaudos. Kaip lietuviai privalo apsiginti nuo naujo smugio, kurį vokiečiai mėgina užduoti Lietuvai, užgindami lietuviškų laikraščių ir knygų spaudinimą? Į tai "Lietuvių Balsas" (Petrograde) šiaip atsako:

> Taip, mes turime, musų pareiga protestuoti, protestuoti taip kad visas pasaulis išgirstų, kad pasaulio viešoji opinija, ypač neutralių šalių, pakeltų balsą prieš daromą musų tautai neteisybę ir nuoskaudą. Tam reikalinga, kad ne tik musų, bet ir rusų, ir užsienų spauda—Švedų, Amerikos, Anglų. Prancuzų—išgirstų ir imtų rašyti apie šį naują germanizacijos priemoni, kuriuo vokiečiai slopina mažąsias tautas. Tai spaudos darbininkų ir musų organizacijų pareiga.
>
> Be to, mums reikėtų išaiškinti patiems vokiečiams, kaip jie neteisingai yra pasielgę su letuviais, ir išrodyti taip, kad jie tai suprastų ir nebevaržytų lietuvių spaudos bent tiek, kiek ji yra nevaržoma kitoms užimtųjų kraštų tautoms ir kiek leidžia karo meto aplinkybės vadinas karo cenzura. Geriausiai tai galėtų padaryti toks Švedų Lietuvių Komitetas ir Amerikos lietuviai, nes jiems lengviausiai pricinami vokiečiai ir vokiečių tų šalių pasiuntiniai.
>
> Kada vokiečiams bus paaiškinta jų daroma lietuviams neteisybė ir kada pasaulis išgirs apie ją ir ims kalbėti apie naujos rušies barbarybę, kuri neleidžia visai tautai ne tik laikraščio bet nė kalendoriaus turėti ir varu bruka tik savo leidinius, tada galime tikėties, kad musų protesto balsas bus išgirstas ir kad tokio žiauraus musų tautos skaudimo nebebus.

Bulotos prakalbos. Pereitą subatą p. Bulota laikė pirmą prakalbą Chicagoje (Aprašymas "Vietinėse Žiniose"). Porą žodžių verta apie tai pasakyti. P-no Bulotos prakalbose, tarp kit-ko, labai nemalonų įspudį daro tie aštrųs asmeniškumai, kuriais kiaurai jo prakalbos yra persunktos: iš vienos pusės jaučiama tiesiog nepaprastas savo "aš" augštinimas, iš kitos gi pusės dar labjaus nepaprastas kitų asmenų užgauliojimas. Augščiausio laipsnio tas pasiekia, kuomet p. Bulota pradeda prikaišioti "dideles algas," kurios, anot jo, mokamos nekuriems Centralinio Komiteto darbininkams, kelionių iškaščius, važinėjimąsi ir t.t.

Musų manymu, tai yra pusėtinai pigus ir visai netinkantis įrankis, vartojamas savo priešų diskreditavimui. Minėjimas neva didelių algų pas paprastą žmogelį, nepažįstantį visų aplinkybių, nenoroms sukelia neužsitikėjimą, neapykantą. Tam tikslui,—kad pažaisti ant žmonių nežinystės stygų,— panašus dalykai, matomai, ir yra pasakojami. O p. Bulota, be abejonės, žino, kad svarbu yra ne tas, kiek darbininkas algos ima, bet tas, ar jo darbas yra vertas tiek, kiek jis ima; p. Bulota žino, kad kartais norima mokėti ir tukstančiai doliarių darbininkui, kuris galėtų tinkamai tulą darbą atlikti, bet kad ir už tukstančius tinkamo darbininko negalima gauti. Centralinis Komitetas dažnai nusiskundžia, kad inteligentiškų darbininkų, tinkamų tokiam darbui, kuris reikia atlikti, dabar visai truksta.

Tai viena. O antra, panašus mėginimas diskredituoti savo priešus yra lazda su dviem galais. Juk ir p. Bulota, (pavartojus tą gražų žodelį), "važinėjosi" anais laikais po Lietuvą ir, kaip sakoma, visai ne už žemesnes negu kiti, kainas; juk ir p. Bulota su "palydovais" dabar "važinėjasi" po Ameriką (ir taipgi ne tavoriniais vagonais); juk ir p. Bulota atlieka čia Amerikoj darbą taipgi neuždyką ir jo šitos kelionės atsieis nemažiau negu visos Yčo, ar kieno kito kelionės. Juk p. Bulotos pasakojimai apie tai, kad p. Šilingas buk gauna 300 rublių į mėnesį (Petrograde, laike karės), gali pagimdyti tokį pat impertinentišką klausimą: kiek p. Bulota ir jo "palydovai" ima į mėnesį, ar į dieną, čia Amerikoj—kur karės nėra ir kur todėl pragyvenimas yra, sulyginamai, pigesnis? Panašus klausimai jau kįla net pačių p. Bulotos pasekėjų tarpe.

Męs nenorime daryti jokių priekaištų p. Bulotai dėlei daromų išlaidų—jeigu jos butų net didelės: negalima nuo nieko reikalauti pasišventimo ir darbo uždyką,—kiekvienas darbas privalo buti tinkamai atlyginamas. Bet męs norime patėmyti, kad naudojimas panašių įrankių savo priešų diskreditavimui yra netinkąs rimtam ir dalykus žinančiam vyrui; męs norime patėmyti, kad žaidimas ant žmonių nežinystės stygų yra dalykas nevertas inteligento vardo, ir pagalios męs norime patėmyti, kad tokiu keliu važiuojant, kaip mums išrodo, nelabai galima nuvažiuoti. Jeigu vieton tautiškų laikraščių, butų musų socialistiški, tai p. Bulota turėtų smagumą išgirsti, ko jis savo gyvenime, rasite, dar nėra girdėjęs. Tautiški laikraščiai mėgina, kiek galėdami, neišeiti iš tinkamo mandagumo rėmelių. Lai p. Bulota savo nepaprasta metoda tų rėmų nelaužo. Tas bus naudingiaus ir jo atliekamam darbui ir sveikiau jam pačiam asmeniškai.

Švedai apie lietuvius. "Lietuvių Balsas" praneša, kad švedų laikraštis Svenska Dagbladet, beviešint Stockholme M. Yčui, įdėjo du ilgoku straipsniu apie lietuvius. Ypač įdomus vienas straipsnis, užvardintas "Gražus darbas nukentėjusių lietuvių naudai," kuriame aprašinėjama lietuvių pabėgėlių padėjimas Rusijoj, veikimas įvairių lietuvių draugijų ir, pagalios, švedų-lietuvių komiteto veikimas. Lietuvių atstovas Yčas, kaip pranešama, budamas Stockholme su rusų dumos parlamentare delegacija, nepamiršo privatiniu keliu pasidarbuoti ir Lietuvos reikaluose.

Yčas pas popiežių. "Darbininkas," imdamas žinią iš laikraščio The Catholic Transcript (Hartford, Conn.), praneša, kad Martynas Yčas, budamas Ryme, atsilankė pas popiežių Benediktą XIV. Popiežius malonėjo suteikti lietuvių atstovuit privatišką audienciją, laike kurios p. Yčas pirmiausiai padėkojo popiežiui už jo asmenišką auką (10,000 frankų), suteiktą lietuviams, nuo karės nukentėjusiems, o paskui papasakojo popiežiui apie dabartinius lietuvių reikalus.

"Popiežius—rašoma minėtame laikraštyje,—indomavo visais p. Yčo pasakojimais ir pažadėjo viską daryti prigelbėjimui lietuvių, ką jis galės."

Humbugiškų apgarsinimų vaisius. "Naujienose" tilpo jau antras laiškas—nuo "Naujienų" skaitytojo. Pirmą žmogelį, pasigavusį ant apgavingų-humbugiškų daktarų apgarsinimo, tie lupikai-prigavikai nulupo ant apie šimto doliarių, šito buta gudresnio ir įkišta "specialistui" tik $15.00.

Tai tik du "drąsesnių" žmonių pranešimai. Iš šimto atsitikimų, devynios dešimts devyni pasilieka nežinomi, nes žmonės paprastai sarmatijasi apie juos pranešti.

Ir po to viso "Naujienos," "Keleivis" ir "Laisvė" (o dabar prie jų prisidėjo ir 'Draugas") nusiduoda, kad apie tokias apgavystes nieko nežino ir, esą, dirba tik dėl "idėjos..." Ištikro gi tas yra ne kas kitas, kaip pardavinėjimas savo kvailų skaitytojų į rakalių nagus.

Karužos Laiškas

Išsiųstas Europon Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros prezidentas, p. Romanas Karuža, atsiuntė iš savo kelionės antrą laišką, kurį žemiaus ir talpiname.

Kadangi netikėtai pakliuvau į kariaujančias šalis, kur cenzura neparleidžia jokių laiškų, rašytų kitose negu anglų bei francuzų kalbose,—tai priverstas buvau tylėti per ilgesnį laiką. Dabar, progai atsitikus siųsti laišką be baimės, kad jis bus konfiskuotas,—siunčiu šį laišką, nors ir neturiu dar ligšiol nieko, ką visuomenei ypatingai indomaus galėčiau pranešti.

Kaip rašiau pirmajame laiške, Stockholman kviesta 1-ai dienai gegužio konferencija neįvyko. Priežastis, išdalies mano susivėlinimas, (atvykau Stockholman 3 d. gegužio), gi svarbiausia, kad europiečiams paskirta diena pasirodė nepatogia ir kuomet išanksto sužinota, jog važiuoju tik aš vienas, nuspręsta atidėti konferenciją vėlesniam, patogesniam laikui. Todel, del visa ko, susirinko Stockholme tik maža kuopelė, kuri sutiko mane ir pranešė, jog nuspręsta buvo laikyti konferenciją vėliau—apie birželio pabaigą, gi man, tuo tarpu, pasiulinta važiuoti drauge su p. Yču, kuris dabar, kaipo specialis rusų Parliamentarės Delegacijos narys, važinėja po Vakarinę Europą. Tokiu budu suteikta man proga pasimatyti ir pasitarti su lietuvių kuopelėmis Anglijoje, Šveicarijoje ir Italijoje. Taigi, važinėju dabar su p. Yču kaipo jo "privatinis sekretorius."

Svarbesnių naujienų tuo tarpu taip kaip ir neturiu, nes ligšiol mačiausi su Anglijos lietuviais. Yra, tečiaus, šis-tas pranešti. Pagaliaus, iš dokumentų, p. Yčo man suteiktų ir iš kitų šaltinių, sužinojau šiek-tiek apie Centralinio Komiteto veikimą,—taigi—apie tą viską ir rašysiu.

Visupirmiausiai,—Vakarinės Europos lietuviai. Didžiausis, plačiai, tečiaus, išsiskirstęs, burelis—išviso apie 10,000—randasi Anglijoje ir Škotijoje ir didesniuose buriuose spiečiasi Londone ir Glasgove. Lietuviai čionai neturtingi, apsigyvenę tik laikinai, vietinių ukėsų tarpe jų nėra,—taip kad sunaudoti juos politiškiems tikslams yra gan sunku,—tuo labiau, kad Anglija dabar po Irlandijos sukįlimui, nustojo simpatijos mažesnėms tautoms. Politikinė akcija, todel, su anglų pagalba beveik negalima. Prieto, kad prisigerinus savo alientams—rusams, anglai vengia mažųjų tautų klausimo, kiek tik gali.

Sunku Anglijoj darbuotis.

Štai pavyzdys: Rusų specialiai Parliamentarei Delegacijai (kuri, beje, susideda iš 10 Dumos ir 8 V. Tarybos narių ir su kuria keliauja ir p. Yčas kaipo "lietuvių atstovas,")—atvykus Londonan, p. Yčui pasisekė įkalbėti Delegacijai apsilankyti pas lietuvius. Pasekmėje 8 Delegacijos nariai, tarpe jų Dumos vicepirmininkas Protopopov, Šingariov ir V. Tarybos narys Gurko, apsilankė Londono lietuvių kolonijos salėje, kalbėjo į susirinkusius, davė suprasti, o paskui ir atvirai išsitarė, jog yra tai oficialė rusų Delegacijos vizita lietuvių tautai, ir Gurko bei Protopopovas, atsisveikinančioje prakalboje ištarė linkėjimus, kad po šiai karei lietuviai galėtų liuosai plėtotis kaipo tauta ir palinkėjo emigrantams laimingo grįžimo "v svobodnuju Litvu." (į laisvą Lietuvą).

Nors nėra visame tame tokios didelės svarbos, norėjome, tečiaus, išnaudoti tą visą atsitikimą vietinėje anglų presoje, nieko, tečiaus negalima buvo padaryti: anglai, nežiurint to, kad bandėm prieiti prie jų per intekmingas ypatas, mandagiai priėmė raštą, bet netalpino, vėliaus teisindamiesi tuomi, kad pastarasis, per klaidą buvo suvėlintas, gi dabar jau netinka. Vėliaus, Rusų Delegacijai apvaikščiojant Anglų Parliamente dešimts metines Dumos sukaktuves, lietuviai nusiuntė Dumos vice-pirmininko Protopopovo vardu telegramą išreiškiančią rusų parliamentarizmo plėtojimuisi linkėjimus, su tikslu, kad telegrama butų viešai perskaityta ir tokiu budu lietuvių vardas papultų į laikraščius. Telegrama, tečiaus, buvo anglų sulaikyta ir tik privatiniu budu įteikta rusų delegacijai, kuri vėliaus—visgi—atsiuntė oficialę padėkavonę. Ir taip,—iš anglų sunku mažesnėms tautoms ko tikėtis. Mums gi Anglijoje sudaryti kokią nors politikinę akciją beveik negalima.

Francuzijoj lengviau.

Paryžiuj, nors irgi vengiama mažųjų tautų klausimo, visgi yra kiek liuosiau tuo žvilgsniu. Tasai ypač žymu lenkų klausime. Lietuvių tečiaus, čionai nėra ir padaryti ką nors irgi negalima. P. Gabrio veikimas padarė čionais visgi šiokią-tokią žymę, kaip man teko sužinoti iš vietinių latvių,—taip, kad apie lietuvius francuzai jau kiek girdėjo.

Apie Šveicarliją ir Italiją dar nežinau. Pabaigoj gegužio m. ketiname su p. Yču dalyvauti Šveicarijoj gyvenančių lietuvių susirinkime. Šveicarijoj, pasirodo, yra visas burelis musų inteligentų. Bet apie tai—kitame laiške.

Taigi, kaip ligšiol sužinojau, vakarinėje Europoje lietuviai paskirstę tarpe savęs darbą sekančiu budu: Švedijoje—randasi pp. Aukštuolis ir Jurkunas, kurie, drauge su keliais labai intekmingais švedais, tveria t. v. Lietuviškai Švedišką komitetą Lietuvai šelpti. Imant omenin faktą, jog švedai *labai* yra prielankųs lietuviams, to komiteto veikimas yra nepaprastai žymus ir svarbus. Švedų presa yra informuojama apie lietuvius labai plačiai. Susinešimas su Lietuva, ačiu komiteto darbui, darosi vis lengvesnis, žodžiu—geras darbas atliekama.

20,000 lietuvių belaisvių Vokietijoj.

Panašus komitetas ketina susitverti ir Kopenhagene. Yra tenai dabar p. J. Savickas ir neužilgo pribus kun. Steponavičius iš Šveicarijos. Jie, drauge su vietiniais danais, irgi sutvers komitetą, kuris užsiims spečialiai (apart kitų pašalinių dalykų, kaip antai informavimas apie Lietuvą) lietuvių karės belaisvių šelpimu. Yra, sako, suvirš 20,000 lietuvių belaisvių Vokietijoje, kurie kenčia tenai begalinį skurdą. Begalo svarbu yra sužinoti apie juos visus ir suteikti jiems šiokią-tokią pagalbą, nes tuomet vokiečiai pradeda juos išskirti iš rusų tarpo, daleidžia užvesti jiems savotišką organizaciją ir tuojaus pradeda su jais žmoniškiau apsieiti. Tautiniu žvilgsniu, tai begalo svarbus dalykas. Ligšiol tą darbą, nors ir su begalo mažomis lėšomis, varė Šveicarijos lietuviai, gi iš asmenų daugiausiai pasidarbavo kun. Steponavičius. Dabar sutvarkyti tą darbą ketina besitveriantis Kopenhagos komitetas.

Apie Anglijos lietuvius jau viršui kalbėjau. Jie, gyvendami kariaujančioje šalyje, mažai gali prisidėti prie lietuvių politikinio veikimo, nors kaslink pašalpos karės nukentėjusiems. Anglijos lietuviais surinkta jau suvirš $6,000. Yra tai proporcionaliai, nesulyginamai daugiau, negu kaip amerikiečiai gali pasigirti.

Kaslink plianuojamų darbų, štai ką galima pasakyti. Gegužio 19 d. Londone turėjome kai-kurių veikėjų susirinkimą, kuriame išdirbome tautišką memorijalą inteikimui Rockfelerio Fondui. (Jis tilpo pereitame "Lietuvos" num. Red.). Pastaroji įstaiga galų-gale beveik išgavo leidimą iš užinteresuotų valstijų šelpti nukentėjusią Lenkiją, prie kurios planuojamoj pašalpoj priskiriama ir Lietuva. Musų išdirbtas memorijalas nušviečia visą dalyką tikroje šviesoje ir pasiulo, kad pripažinta Lietuvai pagalba butų išdalinama per Lietuvių Draugijos Vilniuje (pirm. A. Smetoną) tarpininkystę. Memorijalas bus inteiktas Rockfellerio įstaigai per tam tikras ištikimas rankas ir yra viltis, jog atsieks savo tikslą.

Apie atsilankymą Ryme.

Kaslink audiencijos pas Popiežių lietuvių dienos išgavimui—tai p. Yčas reprezentuos lietuvius pabėgėlius, gi aš—musų amerikiečius. Kokios bus tos audiencijos pasekmės —sunku atspėti. Lietuvių dieną išgauti gana sunkus dalykas, tuo labiau, kad lietuviai Romoje neturi intekmės ir lenkai stengsis, kiek galint, gadinti. Pabandyti, tečiaus neužkenks. Lenkams iš to šaltinio inplaukė tiesiog milžiniška suma. Jei ir mums pasisektų, butų puikus dalykas, nes pinigai, ypač užimtoje Lietuvoje, begalo dabar reikalingi.

Latviai nori artintis su lietuviais.

Kaslink kitų dalykų, tai daugiau galėsiu pranešti po Šveicarijos susirinkimui, nes ten bus aptarta daug svarbių dalykų. Beje, kuone užmiršau pranešti, jog Paryžiuje susipažinau su latvių gerų tėvynainių bureliu, kurie butinai reikalauja susiartinti su mumis ir pradėti bendrą politišką akciją. Inteikta man įžymesnių latvių Šveicarijoje adresai, taigi reiks pasitarti, gal galima bus bendrai ką nors padaryti. Apie tai—vėliaus.

Dar porą žodžių apie lietuvių veikimą Rusijoj. Tenai randasi, kaip žinoma, Centralinis Komitetas, kuris savo veikimu užima žymiausią vietą. Greta Centralinio komiteto, darbuojasi Maskvos ir Petrogrado Dr-jos, kurių veikimas irgi labai platus, gerai sutvarkytas ir svarbus. Ligšiol buvo manyta, bent man taip atrodė, jog Petrogrado ir Maskvos Draugijos yra tik Centralinio Komiteto šakomis, gi ištikrųjų jos yra pilnai savistovios organizacijos, šelpiančios desėtkus tukstančių pabėgėlių. Vienintėlis jų ryšis su Centraliniu Komitetu yra tas, kad delei įvairių priežasčių, jos laiks nuo laiko išgauna iš valdžios subsidiją per Centralinio Komiteto tarpininkystę. Šalyj tų organizacijų, darbuojasi dar Smolensko Draugija ir kitos mažesnės, irgi neprigulmingai nuo Centralinio Komiteto. Taip, kad darbas ištikrųjų yra gan išskirstytas. Kad pašalpos darbą, kaip lygiai ir visą tautiniai kulturinį veikimą tinkamai sutvarkyti, Rusijos lietuviai, balandžio m. Petrograde laikytame dideliame suviažavime įsteigė Viršiausią Tarybą, organizaciją, kuri galutinai sukoordinuos [sutaikys] visų draugysčių, sriovių bei partijų veikimą. Apie tai tuo tarpu daugiau nerašysiu, ypač, kad daugelis faktų yra jau, be abejo, Amerikoje žinomų. Vėliaus sugrįšiu prie to. Galima tiktai tiek pasakyti, jog rusų pabėgėliai Rusijoj yra dabar sulyginamai gerai aprupinami, pašalpos reikalams išgaunamos iš valdžios stambios pinigų sumos ir amerikiečiams dabar patartina yra atkreipti domą į užimtąją Lietuvą, lietuvių belaisvių šelpimą ir, pagaliaus, rinkti pinigus politiškai akcijai, kuriai begalo daug bus reikalinga pinigų ir kuriai kitų šaltinių nėra. Taigi, tiek tuo tarpu. Daugiau pasistengsiu parašyti po Šveicarijos suvažiavimui, jei tik bus proga, nes kaip priminiau, rašymas kariaujančiose šalyse apsunkintas cenzura.

Su tikra pagarba,

Romanas Karuža.

Paryžius,
26 gegužio 1916 m.

Amerokis Lietuvių Visuomenei

Laike SLA. seimo, Pittsburge viešėjo p. M. Šalčius. P-as Šalčius buvo vienas iš garsesnių mokytojų Lietuvoje. Nelabai senai yra atvykęs Amerikon ir nuo tulo laiko yra Am. Liet. Tautinės Sandaros organizatorium.

Laike seimo p. Šalčius mėgino iššaukti p. Bulotą į diskusijas su savim ir su p. Šimkum. Diskusijos turėjo atsibuti prieš delegatus ir jų tikslu turėjo buti išaiškinimas dalykų stovio apie Lietuvių Draugiją, kurią p. Bulota šmeižė.

P-as Bulota, po tulų susirašinėjimų, atsisakė stoti į debatus, ir p. Šalčius tuomet perskaitė buriui susirinkusių delegatų žemiaus paduotą raštą.

(Pranešimas perskaitytas prieš SLA. 29-to Seimo 35 delegatus, Fort Pitt Hotelyje).

Prieina momentas, kuomet mus rišama klausimas, ar Lietuva bus laisva ir neprigulminga ir užsitikrins savo ypatingos kulturos progresą, ar pasiliks po kitais ir bus pavojuje ištirpti bangose tų ar kitų didžiųjų tautų.

Kuris iš tų dviejų likimų laukia Lietuvą—priguli nuo musų pačių. Jei męs pajiegsime suspieti į kruvą kuodaugiausiai savo žmonių ir galingai apreikšti visam pasauliui savo valią, tai mes laimėsime, o jei ne—tai mes nieko negausime ir praleisime tokį gerą momentą išgauti savo šaliai liusybę, kuris gal niekad daugiau neatsikartos.

Šitos sąvokos, mums diktuoja, kad mes kokia nebut kaina sujungtume savo visuomenę, jei ne visą, tai bent didesnę jos dalį, į kruvą:

1). Lietuvos laisvės išgavimui.

2). Sušelpimui nukentėjusios savo šalies nuo karės.

3). ir jos atstatymui.

Tą darbą Europoje dirba "Lietuvių Draugija nukentėjusiems dėl karės šelpti," palikusi savo skyrių vokiečių užimtoje Lietuvoje, ir bedirbanti platų pabėgėlių šelpimo darbą Rusijoje.

Čia gi, Amerikoje, tą patį darbą dirba 3 Amerikos lietuvių fondai, 2 iš kurių labai atsižvelgia į "Lietuvių Draugijos" darbus Europoje ir stengiasi suderinti savo veikimą su tos draugijos veikimu.

Ko-gi bereikėtų, rodos, žiurint į tą veikimą? Negu tik to linkėti, kad tarp tų visų įstaigų įvyktų bent kokia vienybė, arba bent pasiliautų vaidai.

Tečiaus nuo pat pradžios karės atsirado asmenų, kurie kliudė sutartinam lietuvių darbui šitoje svarbioje valanodje ir tebekliudo po šiai dienai, nežinia kuo vadovaudamiesi, ar savo trumparegiu, siauru įsitikinimu, ar gal kuo dar blogesniu, kaip pavyzdin, kitų šalių, ar tautų agentyste.

Europoje nuo pat pradžios tokiu lietuvių bendrojo darbo kliudytoju buvo advokatas Andrius Bulota.

Visiems žinoma ir pamenama jo skandalai "Lietuvių Draugijoje" Vilniuje.

Tečiaus tie skandalai praėjo. "Lietuvių Draugija" plačiai išplėtė savo veikimą, sutraukusi visas rimčiausias lietuvių inteligentijos pajiegas. Ponas Bulota, beveik vienas su bureliu neatsižymėjusiu, jokiais gerais darbais ypatų, neatsižvelgiant į tos draugijos darbą, visą laiką rupinosi ją šmeižti tai pats, tai per kitus asmenis, savo ir rusų visuomenėse, Europoje ir čia Amerikoje darydamas tą bjaurų darbą, kuris smerkiamas žmonių patarle "Blogas tas paukštis, kuris bjauroja į savo lizdą."

To negana, jis dar atvažiavo pakviestas mažos dalies musų visuomenės į Ameriką ir čia pradėjo savo pragaištingą pjudymo darbą, stengdamasis sukelti nepasitikėjimą Lietuvių visuomenės Amerikoje "Lietuvių Dr-ja," šmeiždamas jos svarbiausius veikėjius, ir tuo skaldydamas darlabiau musų visuomenę ir sukeldamas joje dar didesnius vaidus, kaip ligšiol kad buvo.

Ir, nors didesnė Amerikos lietuvių visuomenės dalis jau prideramai atsiliepė į p. Bulotos veikimą, priimdama jį visur labai šaltai ir mažaii teaukaudama per jo rankas Lietuvai, tečiaus jis nepasiliovė veikęs, o dar su didesniu įnirtumu pradėjo šmeižti ne tik Europos lietuvių veikimą ir veikėjus, bet ir Amerikos.

Šitokis pono Bulotos veikimas Amerikos lietuvių visuomenėje negali buti toliau toleruojamas. Reikia jį rehabilituoti prieš musų visuomenę. Ir aš jausdamas, kad jei ne visai, tai bent dalimi tai galiu padaryti, pašaukiau p. Bulotą į viešas diskusijas, turėdamas Tamstų iš pradžios žodinį įgaliojimą, o vėliau ir raštinį. Tečiaus p. Bulota, matyt, nesijausdamas, kad gali apginti savo šmeižtus ir užsipuldinėjimus, pasistengė išsisukinėjančiais susirašinėjimais atsisakyti nuo diskusijų su manim, suteikdamas tuo man teisę vienam pasakyti apie jį, ką aš manau ir paskelbti visai Amerikos visuomenei tą, kaipo teisybę.

Štai susirašinėjimas su p. Bulota diskusijų klausime. 7 d. š. m., matydamas p. Bulotą SLA. Seimo salėje, pasitaręs išanksto su keliais asmenimis, aš kreipiausi į p. Bulotą su sekančiu laiškeliu:

Pittsburgh, Pa., 7-VI-16.

Ponas Bulota!

Ar sutiktumėt stoti su manim ir p. S. Šimkumi į viešas diskusijas prieš SLA. Seimo atstovus? Gavę Tamstos atsakymą, pranešime valandą, dieną ir vietą.

M. Šalčius.

Mano šito laiško tikslas buvo išgauti iš p. Bulotos, tik, taip sakant, principijalį sutikimą, ar sutinka stoti į diskusijas su manim, ar ne?

Tikėjausi, gavęs sutinkantį atsakymą, žodžiu pasakyti diskusijų detales. Todel aš nei neskaičiau reikalingu daiktu savo iš paminėto p. S. Šimkaus vardo p. Bulotai ir be rašymo ganėtinai buvo aišku, apie ką eina dalykas.

Tečiaus p. Bulota apsimetė nieko nenumanąs, ir, norėdamas tik laiką išlošti, davė užgaunantį savo biurokratiniu tonu laišką su pompastiniais klausimais, kuriuose aš įžvelgiau išsisukinėjimą nuo tiesaus mano užklausimo. Štai tas atsakymas:

Pittsburgh, Pa., 7-VI-16.

Ponui M. Šalčiui!

Gavęs Tamistos laišką iš 7-VI-16, kuriame Tamista manęs klausi, ar sutikčiau stoti į viešas diskusijas su T—a ir p. S. Šimkum prieš SLA. Seimo atstovus, meldžiu man pranešti:

1). Kas Tamista esi?

2). Apie ką Tamista su manim diskutuoti norėtum?

3). Ar Tamista bent jau turi sutikimą SLA. Seimo atstovų, visų, o jei ne visų, tai kurių?—kad jie nori pasiklausyti tų nežinomų man Tamistos užmanytų diskusijų?

Su tinkama pagarba
A. Bulota.

P. S. Rašau paišeliu—nes ant greitųjų.

Aš daviau jam sekantį atsakymą:

Pittsburgh, Pa., 7-VI-16.
Ponui Bulotai!

Į Tamistos atsakymo klausimus atsakau sekančiai:

Nors Tamista gerai žinai, kas aš tokis esu ir gali numanyti apie ką noriu su Tamista diskusuoti, tečiaus Tamistai reikalaujant parašau formaliai:

1). Aš esu viso labo tik mokytojas M. Šalčius.

2). Norėčiau diskusuoti apie Lietuvių Draugiją, jos veikimą, ir tuos asmenis ir įstaigas, kurias Tamista įžeidei savo prakalbose 5 d. š. m.

3). Turiu sutikimą didumos SLA. Seimo atstovų su vicepirmininku priešakyje.

Pridėdamas pastabą, reikalauju, kad Tamista atsakytum į šitą laišką tuojaus ir be išsisukinėjimų.

Su priderama pagarba
M. Šalčius.

NB. Ir aš rašau su paišeliu del greitumo.

Mano atsakas p. Bulotą išvedė iš lygsvaros ir jis man atsakė tokiu budu:

Hotel Duquesne N154.
Pittsburgh, Pa.,
8 Birželio, 1916.

Ponui M. Šalčiui!

I. Kadangi Tamista esi, kaip pats rašai, "viso labo tiktai mokytojas Šalčius," o ne SLA. Seimo, ar jo atstovų įgaliotinis ir kadangi veikdamas kaipo privatinė ypata nemoki, ar nenori nei laiškuose nei šiaip apsiėjime prisilaikyti paprasto mandagumo, tai Seimo reikaluose tolimesnių susirašinėjimų su Tamista nebus.

Jei SLA. Seimas ištikrųjų nori, kad aš kokioje nors formoje duočiau jam paaiškinimus, tai jis be abejonės kreipsis prie manęs per SLA. Konstitucijos permatytus organus. Jei gi to norėtų atskiri Seimo atstovai, tai jie, tikiuosi, kreiptųsi prie manęs arba stačiai, arba per kokią atsakomai įgaliotą ypatą, bet mandagesnę ir geriau išmanančią, kaip atliekami panašus reikalai.

II. O kad Tamista, veikdamas (tik asmeniškai) ir budamas viso labo tiktai Šalčium, nori įgyti vardą visuomenės veikėjo, viešai diskusuodamas apie tokius svarbius dalykus, kaip Lietuvos likimas ir figuruodamas rolėje prašyto ar neprašyto kieno tai apgynėjo, tai už panašų darymą sau karjeros reik užsimokėti: įnešk Tamista šimtą dolarių Lietuvos Šelpimo Fondan sušėlpimui nuo karės nukentėjusių, duok man pasižadėjimą ant rašto, kad rimtose diskusijose užsilaikysi rimtai ir mandagiai—tuomet nustatysiva punktus diskusijoms ir paskirsiva joms vietą ir laiką.

Su tinkama pagarba
A. Bulota.

Į tai mano atsakyta šitaip:

Pittsburgh, Pa. 8-VI-16.
Ponui A. Bulotai!

Gavęs Tamistos laišką iš 8-VI-16 atsakau štai ką:

1). Nors aš ir viso labo mokytojas Šalčius, iš ko Tamista tyčiojiesi, bet drįstu stoti apgynimui Tamistos mindžiojamos teisybės.

2). Aš veikiu ne kaipo privatė ypata, bet įgaliotas tos seimo dalies, kurią T—ta užgavai savo prakalbose. Šito aš savo laiške nepaminėjau ir neskaitau reikaingu paminėti, kadangi atsakiau tik formaliai į tuos klausimus.

3). Aš nei neskaitau reikalingu mandagiau su Tamista elgties, kadangi T—ta savo prakalbose pasirodei nedžentelmonu, apšmeiždamas tuos asmenis, kurių čia nebuvo ir jie patįs negalėjo apsiginti, vadinas, suteikdamas smugį iš užpakalio, ir todel ir aš su Tamista, kaipo su nedžentelmonu dar ir taip mandagiai elgiausi. Pagalios čia demokratybės šalis ir nei titulai, nei didžiavimos ypatingo mandagumo nesukelia.

4). Tamista nesiklausei S-LA. seimo atstovų, išeidamas šmeižti kitus asmenis ir draugijas, tai seimas nesiklaus ir Tamistos, jieškodamas apgynimo Tamistos šmeižiamiems dalykams, ir per savo organus nesikreip į Tamistą, nes jo organai yra jo reikalams, o ne diskusijų rengimui.

5). Kad aš neveikiau "tik asmeniškai", Tamista gali įsitikinti iš punkto 2-ro šito laiško ir garbės sau nejieškau, o tik vardan teisybės ir teisybės labo, laikau sau moraliu privalumu apginti Tamistos mindžiojamą teisybę.

6). Todel mokėti pompastiškai Tamistos paskirtuosius $100 Šelpimo Fondui nematau nei mažiausio reikalo.

7). Jei Tamista jauti savo "teisybę"—tai Tamista neišsisukinėtumei iš mano pakvietimo ir tuojau stotumei su manim į diskusijas, sumušdamas mano tą "garbės troškimą" ir parodydamas viešai mano nerimtumą, bet Tamista savo laiške iš 8 d. VI-16 tik nenuoseklai rupinies išsisukti.

8). Pamintoji teisybė nereikalauja jokių prašytų ir neprašytų apgynimų, kaip Tamista sakai, o ją ginti tai privalumas kiekvieno padoraus žmogaus.

9). Jeigu Tamista užsilaikysi diskusijose rimtai ir mandagiai, o ne taip, kaip savo prakalbose, tai ir aš to priderama prisilaikysiu.

10). Kodel Tamista užmiršti savo laiške apie p. S. Šimkų? Tamista, nesutikdamas su manim diskusuoti, galėjai sutikti su juo, vietoje rašęs man tokius pompastinius nonsensus, jeigu T—ta manai įsitikrinęs, kad T-ta skelbi teisybę.

11). Nors Tamista visur sakaisi su pompa "aš Bulota—advokatas ir taškas," bet Tamista per tą savo didybės maniją ne nepastebėjai nenuoseklumų savo laiške, sakydamas "Seimo reikaluose nesusirašinėsi su manim." Juk Tamista žinai, kad čia ne apie Seimo reikalą eina ir aš ištikro nesutikčiau apie Seimo dalykus su Tamista susirašinėti, nes Tamista esi visai nekompententis Seimo dalykuose. Aš noriu su Tamista kalbėti tik apie Lietuvių Draugiją ir jos veikimą, kurį Tamista šmeiži.

12). Dar kartą reikalauju T-tos duoti man atsakymą ar sutinki Tamista su manim ir S. Šimkumi į viešas diskusijas prieš Seimo SLA. atstovus, ar ne?

13). Laikas Tamistos atsakymui ligi 12 val. 9-VI-16. Jei Tamista lig to laiko neatsakysi, tai mane įgaliojusieji atstovai leis man apie Tamistą pakalbėti vienam ir tai bus priimta už teisybę, kuri paskui bus paskelbta visai Amerikos lietuvių visuomenei.

14). Išsisukinėjantis Tamistos atsakymas į šitą laišką, bus lygus neatsakymui, bus palaikytas už Tamistos bailę, stoti su manim ir p. S. Šimkum į viešas diskusijas ir daugiau Tamistai nebus rašyta, o pasielgta kaip pasakyta p. 13 šito laiško.

Su tink. pag.
M. Šalčius.

Ir kadangi, kaip matote, atsakymo iki 12 val. 9-VI-16 nesulaukiau, tai pereinu prie to, ką aš norėjau pasakyti apie Bulotą.

1). Ponas Bulota tvirtina, kad Lietuvių Draugija nukentėjusiems del karės šelpti yra tik klerikalų draugija, kurioje negalima kitų pažiurų žmonėms dirbti.

Tai yra neteisybė.

"Lietuvių Draugija" niekuomet tuo vardu nesivadino pati save, o vadinosi nepartyvė lietuvių organizacija. Kad tai teisybė, liudija buvimas toje organizacijoje tokių žmonių, kaip užsitarnavęs musų tautai nemirtinais nuopelnais **Dr. J. Basanavičius**, atstovas **Martynas Yčas**, "Vairo" redaktorius—**Ant. Smetona**, kalbininkas **Jonas Jablonskis**, kalbininkas **K. Buga**, kuriuos vadinama tautininkais, liberalais, ar nepartyviais.

Be tų asmenų į "Liet. Dr-ją" priguli dar visų gerb. advokatas **P. Leonas**, kurio balsas visuomet rimtai ir autoritetingai praskambėdavo visuose musų vaiduose.

Jaunas, gabus ir darbštus visuomenės veikėjas—**Stasys Šilingas**, rimtas Maskvos lietuvių Kolonijos veikėjas—**inžin. Narušević̆ia**, kritikė ir mokytoja gerb. **Sofija Čiurlionienė**, buvęs "Lietuvos Žinių" redaktorius studentas reformatas g. Šernas, buvęs "L. Žinių" redaktorius advokatas **Mykolas Šleževičius**, pagalios advokatas **Augustinas Janulaitis**, Amerikos Liet. Taut. Sandaros narys-muzikas **Stasys Šimkus**, (jis nėra nariu A. L. T. S. — **Red**). rašytojas, autorius "Kuprelio" ir "Bangos siaučia" **Ignas Jurkunas**, g. Dailės Dr-jos pirmininkas **p. A. Žmuidzinavičius** ir daugelis kitų lietuvių inteligentų ir studentų, kurie savo pažvalgomis yra dar kairesni už anuos.

2). Ponas Bulota sako, kad jis nenorįs nieko bendro turėti su klerikalais ir tautininkais šovinistais, bet **kodel jis dar besitveriant** Lietuvių Draugijai veikė vienoje kompanijoje ir laikė posėdžius su kun. Kukta. "Vilties" red. Pranu Dovydaičiu, Smetona, d-ru A. Vileišiu, E. Vileišiene ir kitais klerikalais ir tautininkais? Turbut todel, kad jis tuomet ten vadovavo, o kaip tik kiti pradėjo vadovauti, tai jis išėjo iš dr-jos ir atsisakė liuosu noru nuo naudingo darbo.

Šitas faktas ir tas faktas, kad p. Bulota, kadaisia išrinktas su g. d-ru Basanavičiu važinėti į Ameriką atsisakė, nenorėdamas griežti "antrojo smuiko," parodo, kad p. Bulota nori tik vadovauti visur, o kur nevadovauja, ten nenori dirbti kad ir naudingiausią darbą, ir dar užsiima šmeižimais, statydamas savo asmenį augščiau visuomenės ir jos reikalų.

3). Ponas Bulota kaltina "Lietuvių Draugiją" jos g. pirmininko M. Yčo asmenyje, kam ji įsteigė inteligentams džiovininkams sanatoriją.

Tai yra tik p. Bulotos veidmainiavimas ir jieškojimas priekabių. P-as Bulota pats prigulį į "Žiburėlio" dr-ją, kurios tikslas yra gelbėti nuo džiovos musų moksleivius-inteligentus. Jei tą darbą tokioje svarbioje valandoje dirba kiti, tai p. Bulota tam priešinasi ir šmeižia, ką jis pats daro per kitą įstaigą.

4). Ponas Bulota ir K-o šmeižia g. "L. Dr-jos" pirmininką M. Yčą, kad jis savo vardu atsidėnęgė vyrų ir moterų gimnaziją Voroneže, norėdamas garbės ir karjeros.

Čia p. Bulota sąmoningai šmeižia. Jis žino gerai, kad rusų valdžios įstatymais greičiau ir lengviau vieno žmogaus vardu galima išgauti leidimą atidaryti mokyklą, nekaip Draugijos vardu.

P-as Bulota pats garbės jieškojo, piršdamasis save į atstovus ir pats savo pinigais išleidinėdamas lapus ir brošiuras apie save, o taipgi darydamas 1000 rublines laižybas su Seinų laikraščiu "Šaltiniu" 1912 m.

5). Ponas Bulota ir K-o užmetinėja kun. Olšauskui ir g. M. Yčui, kad jie važinėja karietose su baltais arkliais.

Tai yra veidmainingas užmetimas.

P. Bulota dar budamas atstovu pats važinėjosi karietose po Dzukiją, su ketvertu arklių, kaip tai apie jį buvo rašyta 1912 m. "Šaltinyje" ir jis pats pripažįsta.

Tolygus yra p. Bulotos važinėjimas Pullman karuose šitoje šalyje, važiuojant nuo Bridgeport'o į New Yorką.

6). Ponas Bulota ir K-o kaltina "Liet. Dr-jos" pirmininką M. Yčą, D-rą Basanavičių, d-rą J. Šliupą, kad jie lenkiasi ir lando po didžiunus ir karalius.

Tai veidmainingas kaltinimas. Jis pats, budamas atstovu, landžiodavo ir lenkdavosi įvairiems rusų ministeriams su žmonių reikalais, tai kodel to paties jis nepripažįsta ir minėtiems asmenims su Lietuvos reikalais tai darant?

7). Ponas Bulota ir K-o kaltina klerikalus, kad jie vieni suardę "Liet. Dr-jos" vienybę, tuotarpu, kaip Maskvos lietuviai studentai, kurių negalima įtarti klerikalizme, pasmerkė ne tik kun. Maliauskį už pavartojimą tamsių bobų savo politikos priešo sumušimui, bet ir p. Bulotą už netaktingumą, užsispyrimą ir nenuolaidumą.

P-as Bulota, kaipo "neklaidingasis" nenori prisipažinti sau jokios klaidos.

8). Ponas Bulota kaltina Liet. Dr-ją, kad ji iš 200 tukst. pabėgėlių šelpia tik 83 tukst. tarsi, L. Dr-ja tyčioms butų nesirupinusi likusiųjų pabėgėlių likimu.

Tai yra nesąmoningas, piktos valios kaltinimas.

Jei L. Dr-ja šelpia tik 83 tuk. tai kaltė inteligentų, o labiausiai tų, kurie kaip p. Bulota, nežiurint D-jos šauksmų, kad truksta darbininkų inteligentų, neina į ją dirbti, o dar užsiiminėja šmeižimu jos.

10). Pono Bulotos, p. Žemaitės ir K-o paleistas L. D-jos kaltinimas per laiškus atėmime pašalpų, žiauriame apsiėjime, važinėjimas šaltuose vagonuose darbininkų, nelygus darbininkų šelpimas su ponais yra tik gryniausioji demagogija, metanti dėmę ant Dr-jos, šelpiančios 83 **tukst. žmonių ir atsitikimų, kurie galėjo atsitikti** delei blogos D-jos valios.

P-ios Žemaitės laišką pasmerkė ne tik "Vairas," bet dalis lietuvių pirmeivinės studentijos Maskvoje.

11). Ponas Bulota kaltina D-rą J. Basanavičių, Yčą ir kitus už parašymą "gintarinės deklaracijos" lietuvių tautos vardu.

P. Bulota čia klysta apvertinime kelio, kuriuo buvo norima kas nors atsiekti.

Ta "gintarinė deklaracija"—tai buvo balsas silpnojo atsiginti prieš tvirtąjį. Tuo laiku, kuomet rusų kariumenė su ypatingu įnirtimu degino, draskė, plėšė ir žudė Prusų lietuvius, negalima buvo anot p. Bulotos receptos, paskelbti, kad "žmonių organizacija, šviesa ir girklu" paimsime sau laisvę. Gal p. Bulota dar velytų matyti gražesnius reginius su savo "atvirumu."

12). Ponas Bulota kaltina atstovą M. Yčą, kad jis, prasidėjus karei, nepasakęs nieko apie lietuvių nepriklausomybę, ir palinkėjęs išeiti iš šios karės Rusijai, o ne Lietuvai, didelei ir galingai.

Ar žino p. Bulota, ko butų susilaukta pasisakymu norint "nepriklausomybės," kuomet šalis užtvinusi kareiviais?

Ir taip netruko insinuacijų, kad buk lietuviai išdavinėja rusus vokiečiams, ir ne vienam nekaltai teko nukentėti, o p. Bulota, matyt, iš to juokus daro, savo reikalavimus statydamas.

Iš šitų 12 p. jau užtektinai paaiškėja p. Bulotos šmeižtų vertybė ant "Liet. Dr-jos" ir jos darbininkų.

Matome, kad jis sąmoningai platina melus Amerikos lietuvių visuomenėje, sukeldamas joje dar didesnius vaidus, atpratindamas ją aukauti ir nutolina nuo Lietuvos laisvės išgavimo. Todel skaitome jo misiją žalinga, reikalaujame, kad vietoje kiršinęs Amerikos lietuvių visuomenę grįžtų geriau į Europą, kur truksta inteligentų darbininkų.

Težino lietuvių visuomenė Amerikoje, kad geriau gauti Lietuvai laisvę per klerikalus, ar drauge su jais ir paskiau lenktyniuoti su jais kulturos darbe, negu pasilikti po kokia nebut svetima letena ir buti pavojuje sutirpti svetimųjų bangose.

M. Šalčius.

Dėl mano Delegatysės S.L.A. Seime.

"Lietuvos" Nr. 24 stengiamasi prirodyti, buk S.L.A. seimas delegato teises suteikė man visai nelegališkai, kadangi buti "delegatu" nuo pavienių narių—dalykas, kurio visai nėra nei konstitucijoj, nei niekados dar per 30 metų S. L.A. nepraktikuota."

Čia yra ne visai taip. Nuo laiko, kaip Mass. valstijoj S.L.A. nustojo teisės tverti kuopas, atstovai "nuo pavienių narių" priimami. Ir šiame seime "nuo pavienių narių" buvau ne tik aš, bet ir p. Dragašius ir to paties Bostono, ir P. A. Dėdynas iš Worcesterio.

Nelegališkumas gali buti įžiurėtas vien prieš konstitucijos §35, kuriame pasakyta, kad "kiekvienas S.L.A. narys, išbuvęs, susivienijime vienus metus, o kuopoje šešis mėnesius, gali buti renkamas kuopos atstovu į seimą".

Bet jeigu laikytis formališkumo, tai šis paragrafas nepaliečia mano delegatystės, kadangi Mass. valstijoj S.L.A. oficialių kuopų nėra ir todel oficialiai, pagal visus formališkumus, ten priklausyti negalėjau ir dabar negaliu. Imant gi faktiškąją pusę—Bostone gyvenu nuo rugsėjo mėnesio pabaigos 1915 m., t. y. 9 mėnesius, o S.L.A. priklausau nuo 1914 metų pabaigos. Iš SLA. 36 kp. faktiškai išstojau rugsėjo mėn. 1915 m., t. y: prieš 9 mėn., o oficialiai nuo vasario pabaigos (ne nuo gegužio, kaip "Lietuva" paskelbė) 1916 m. (Išvažiuodamas iš Chicagos, apmokėjau tik ligi gruodžio ir nuo tada norėjau persikėlti į Bostono pavienius narius, tik kaž-kodel 36 kp. viršininkai pareikalavo iš manęs dar už du mėnesiu į jų kuopą mokėti).

Taigi imant domon faktiškąją pusę—nei Bostono pavieniai nariai, suteikdami mandatą, nei S. L.A. seimas, regis, neprasižengė prieš konstituciją (jos dvasią), suteikdami man delegato teises. Jie butų prasižengę tik tuomet, jeigu kitų Mass. valstijos "pavienių narių" atstovų delegatais butų nepripažinę, o mane pripažinę. Pripažindami gi P. A. Dėdyną ir J. Dragašių pavienių narių atstovais—neprasižengė, tą patį padarydami su manim.

Beto reikia neužmiršti ir §40, sulig kurio "susitvėrus kuopai po atstovų rinkimų laikui (t. y. nedaugiau 30 dienų prieš seimą—sulig §38. A. R.), ji gali rinkti savo atstovą bile kada prieš seimo atidarymą". Reiškia, išėmimai konstitucijos permatyti ir seimo delegatu, nelaužant konstitucijos, tam tikruose atsitikimuose gali buti asmuo, neišbuvęs SLA. kuopoj, nei vieno mėnesio, o jeigu taip, tai kam dar triukšmą kelti del konstitucijos laužymo?

A. Rimka,
buvęs Bostono SLA. pavienių narių delegatas.

Prierašas. Šitas raštelis parodo, kaip kitą syk žmogus su pilnu įsitikinimu mėgina apginti tą, kas yra visai neapginama, arba, kaip sakoma,—mėgina "iš juodo padaryti baltą."

P-as Rimka sulyg SLA. konstitucijos, kaip ji šiądien yra, negalėjo buti delegatu todel, kad jam stoka *asmeniškų* kvalifikacijų: jis nėra išbuvęs pusės metų kuopoj, o Susivienijimo seime delegatai gali atstovauti *tik kuopas*, o ne pavienius narius. Ir visi kiti, p. Rimkos minėti atstovai, yra de facto reprezentantai kuopų, o ne pavienių narių ("pavieniai nariai" yra tik legalė fikcija, vartojama tik todel, kad minėtos kuopos neturi legalės—bet ne faktiškos—existencijos).

P-as Rimka, kiek žinoma, buvo nariu SLA. 36-tos kuopos (Chicagoje) iki vasario mėnesio 1916 m.; apie jo formalį priėmimą į Bostono kuopą atėjo oficialis pranešimas tik gegužio mėn. š. m. Na, ir taip dalykams stovint, žmogus dar neva "rimtai" mėgina savo delegatystę teisinti.

Kiekvienam šiek-tiek nusimanančiam yra aišku ir be ilgų aiškinimų, kad p. Rimkos delegatystė neturėjo nei šešėlio legališkumo. Arba, sakysim, kad ir toks dalykas:

Konstitucija, esą, leidžia *naujoms* kuopoms, susitvėrusioms paskutiniu metu prieš seimą, turėti savo atstovą, nors tokios kuopos nariai, suprantama, nėra išbuvę pilnų vienų metų SLA. nariais. Iš to p. Rimka išveda, kad, girdi, konstitucija permato tokias galimybes ir daro išėminius. O jeigu jie padaryti vienam atsitikime (sulyg naujų kuopų), tai kodel ir ne kitam atsitikime (sulyg p. Rimkos)?

Taip p. Rimka sanprotauja. Ir daro baisiausią, nes pamatinę klaidą. Konstitucija yra tulų augščiausių įstatymų rinkinys, kurių negalima mankyti, kaip kokios mazgotės—kaip kam patinka. Kardinalė, pamatinė (ir liogiška) visų įstatymų aiškinimo taisyklė yra ta, kad visi konstitucijoj, ar šiaip įstatymuose padaryti "išėmimai" privalo but ir yra varžiai, aštriai, stropiai, siaurai išdėstomi, aiškinami ir pritaikomi,—anglišką legalį terminą pavartojus: "Exceptions are strictly construed."

Tai yra elementarė liogiška taisyklė visame pasaulyje pripažinta, ir ji reiškia štai ką: kad jeigu tulame įstatyme yra padarytas išėmimas, sakysim sau, Jonui, tai tik jis, Jonas—ir daugiaus niekas, kaip tik Jonas—juom gali naudotis.

Apie tai ne visi paprasti žmonės žino, bet apie tai vertėtų žinoti bent tiems, kurie nori teikti kitiems įstatymus, arba įstatymų projektus. Nereik rezonuoti apie dalykus, apie kuriuos neturima gero nuodugninio supratimo, o su p. Rimka, ant nelaimės, tas pusėtinai tankiai pasitaiko. Todel bereikalingai ir daug nesusipratimų musų tiesam gyvenime įvyksta.

Drąsus kazokų žygis

Laikraščio Chicago Daily News korespondentas Schuette, esantis su Hindenburgo armijomis ant Rytinio fronto, pasakoja apie vieną nepaprastai drąsų kazokų žygį. Korespondentas pats yra vokietys, ir todel negalima tikėtis, kad jis, kalbėdamas apie savo priešus, ką nors "pagrąžintų."

Atsitikimas turėjo vietą laike paskutinio didelio rusų užpuolimo, pradėto prieš porą mėnesių apielinkėse ežero Naroč, Vilniaus gub. Kazokų patrolis slaptai perėjo per vokiečių frontą ir atsikliuvo užpakalyj vokiškų linijų.

"Aš negaliu pasakyti,—rašo korespondentas,—kokiu budu šitas kazokų burys sugebėjo perciti per vokiškas linijas. Tas yra kariškas sekretas, kuris neprivalo buti žinomas rusų generolams. Užteks pasakyti, kad tai buvo labai gudriai kazokų padaryta štuka, kuri antru sykiu gal jau nenusiseks, nes vokiečiai antru sykiu nesiduos taip susigauti.

"Šisai kazokų patrolis susidėjo iš 32 parinktų vyrų ir 34 arklių—du arkliu buvo nešimui bagažo. Matomai, kazokai gerai buvo apsipažinę su apielinke ir nakties laiku praslydo per didelius miškus taip vikriai, kad per aštuonias dienas vokiečiai apie tai nei nežinojo.

Norėjo pagauti generolą.

"Sulyg pasakojimo belaisvių, kurie tapo užgriebti, kuomet šitas patrolis galų-gale buvo sugautas, kazokai manė nebile kokį darbą atlikti. Jie sumanė užgriebti vokišką generolą sykiu su jo štabu, išdinamituoti du svarbius geležinkelio tiltus ir suplaišinti amunicijos krautuves, jeigu jiems pasisektų ant jų užeiti.

"Šitas mažas burelis buvo sudarytas iš puikių, sumanių vyrų po vadovystė kapitono ir leitenanto, kurie buvo gražųs, gabųs oficierai. Apart jų buvo du feldfebeliai, vienas artileritsas, du inžinieriai ir 23 paprasti kareiviai. Visi mokėjo rašyti ir skaityti—dalykas beveik nepaprastas rusų armijoj (Korespondentas nėra apsipažinęs. Pietinės Rusijos kazokai yra daug apšviestesni už kitus rusus ir beveik visi jie moka rašyt-skaityt; tas ypatingai yra teisybė, kalbant apie Dono Kazokas. Ver.)

Rusas buk išdavęs.

"Kuomet vokiečių štabą pasiekė pirmas gandas, kad kazokai persiplėšė per vokiečių frontą, subruzdo vokiečių patroliai jieškoti, bet niekas iš to neišėjo. Kazokų patrolis dingo, kaip akmuo vandenyj. Pagalios vienas rusas kaimietis pranešė, kad jį esą nuskriaudė kazokai, kuriems jis atsisakė duoti valgio. Bet kuomet vokiečių patroliai apsupo jo namus, kaimietis staiga "pamiršo" visiškai ir nieko daugiau pasakoti nenorėjo. [Čia penkios eilės yra užbrauktos cenzoriaus.]

"Pagalios kaimietis nuvedė vokiečių patrolį keletą verstų per miškus ir vienoj medžių tankumoj parodė matomai apleistą stubelę (zemlianką), kokia rusai pernai paprastai naudodavosi miškuose. Vokiečiai jau buvo išjieškoję tukstančius tokių stubelių, ano kazokų patrolio bejieškodami, bet vis buvo perniek. Stubelės išrodė visos viena į kitą panašios; dauguma jų pastatyta taip gudriai, kad ir už šimto žingsnių negali jų nuo medžių šakų bei krumų atskirti.

— Jie buvo tenai dvi dieni atgal,—tarė kaimietis, rodydamas pirštu į stubelę.

— Eik ir pasakyk jiems, kad jie pasiduotų,—paliepė jam vokiško patrolio kapitonas.

— Jie užmuštų mane,—atsakė nusigandęs kaimietis.

Nenori pasiduoti.

"Tuomet kapitonas sušuko rusų kalboj, kad anie pasiduotų. Zemliankoj pasidarė šiugždėjimas, bet jokio atsakymo nebuvo.

"Padėjimas buvo nelengvas. Pasislėpę zemliankoj, rusai lengvai galėjo į vokiečius šaudyti. Kapitonas sukomandavo "priruoškit rankines granatas (bombas)." Besimušant arti, šitas pekliškas ginklas yra daug pasekmingesnis už karabiną. Priruošta apie tuzinas šitų bombų ir vokiškas patrolis apsupo zemlianką, laikydamasi nuo jos apie 100 pėdų atstu.

"Antras šaukimas, kad pasiduotų, liko taippat be pasekmių. Tuomet kapitonas paliepė numestį vieną bombą prie zemliankos durų. Baisus sprogimas, viduryj kas ten suriko, bet niekas nepasirodo. Antra granata tapo įmesta per duris jau į zemliankos vidų.

"Šiuom sykiu sprogimas granatos ankštoj vietoj buvo daug baisesnis. Žemė sudrebėjo. Nusigandęs kazokas iššoko per skylę ir sušuko: "Pasiduodam! Pasiduodam."

Tuom pačiu sykiu trįs šuviai iš zemliankos nukirto to kazoko šauksmą. Ką tie šovimai reiškė, niekas nežinojo. Jie nebuvo atkreipti į vokiečius,—nei vienos kulkos spiegiant negirdėta.

Skerdynė Zemliankoj.

Bet atsargumas jau nebuvo reikalingas. Sulyg trumpos komandos, pasakytos rusų kalboje, kazokai vienas po kito pradėjo lįsti iš zemliankos ir visi tapo greitai nuginkluoti. Tai yra visi, kurie galėjo išeiti lauk, nes zemliankos viduje sprogusi granata padarė tikrą **skerdynę**. Kuomet kapitonas įėjo vidun, zemliankoje gulėjo šesi vyrai taip sudraskyti, kad sunku buvo tikėtis, kad jie galėtų išgyventi, kol juos į ligonbutį daneš. Keturi kiti kareiviai buvo taipgi užgauti sprogusios granatos šukėmis. Leitenantas ir du civilistai (nekareiviai) buvo negyvi. Du civilistai buvo šnipai žvalgai, kurie atvedė kazokus į šitą vietą. Leitenantas nušovė juos ir pats nusišovė.

"Rusų kapitonas turėjo baisią žaizdą šlaunyje. Jį greitai išnešta laukan ir jo žaizdą perrišta. Vokiškas oficieras pasiulė jam konjako iš savo butelio, bet rusas atsisakė.

— Leiskit man numirti, tik leiskit man numirti—prašė jis gryna vokiška kalba.—Aš esu niekšas bailys. Mudu su leitenantu prižadėjome nusišauti, jeigu mums nepasiseks. Jis turėjo užtektinai drąsos ir išlaikė savo žodį. Aš nustojau drąsos. Gal mano žaizda man atėmė man drąsumą.

Matyt buvo, kad jis baisiai kentėjo nuo kraujo nuplaukimo. Jo balsas pradėjo nykti.

— Nekalbėkit apie niekšiškumą ir bailumą,—atsakė jam vokiškas kapitonas,—jųs ištikro esate drąsuoliu.

Kariška neapykanta paprastai greitai dingsta tokiuose atsitikimuose. Kareiviai tuom tarpu nešė kitą sužeistą kazoką iš zemliankos.

Vokiški kareiviai išplėšė bandažus iš savo šinielių, kad perrišus sužeistų kazokų žaizdas. (Kiekvienas vokiškas kareivis nešioja savo šinielyj įsiutus bandažus "pirmai pagelbai").

— Aš norėčiau nusiųsti bent žinią jųsų giminėms,—tarė vokiškas kapitonas, pakišdamas ranką po galva jau mirštančio kazokų kapitono.—Duokit man jųsų adresą; aš prižadu jiems pranešti, kad jųs numirėt karžygio mirtim.

Sužeistasis kazokų **kapitonas** sunkiai nurvjo seiles, atsiduso.

— Ne,—atsakė jis,—nereik, nieko neturiu pasakyti. Man nepasisekė. Jiems nereik apie tai žinoti. Tai buvo sunki užduotis. Bet dar sunkiau buva, kuomet nepasiseka....

Žodžiai jau buvo vos girdėti, kalbėjo sunkiai su protarpiais. Vokietys mėgino jį suraminti, bet perniek.

— Ne!!—sunkiai alsuodamas ir orą gandydamas atsakė kazokų kapitonas,—man nėra išteisinimo. Buk malonus, leisk man numirti. Aš niekados jau negaliu grįžti namo...

Jo balsas jau buvo beveik dingęs. Jis dar ką-tai murmėjo, bet vokietys kapitonas jau negalėjo suprasti. Begančio iš žaizdos kraujo negalima buvo sulaikyti ir narsus oficieras apalpo...

Kuomet atėjo su bandažais, jis jau gulėjo negyvas..

Vėliausios žinios

RUSAI JAU TURI 200,000 BELAISVIŲ.

Petrogradas, birželio 28 d. Oficialis rusų pranešimas skelbia, kad sulyg vėliausio apskaitiavimo skaitlius austrų ir vokiečių, pakliuvusių nelaisvėn laike paskutinio rusų užpuolimo, yra sekantis: oficierų paimta 4,031, o paprastų kareivių 194,941. Apart to rusai užgriebė 219 kanuolių įvairaus didumo, 644 kulkasvaidžius ir 196 bombų mėtytojus. Vokiečiai atkartotinai užpuldinėjo ant rusų įvairiose vietose tarp Rygos ir Dvinsko, bet visi užpuolimai atmušti lengvai. Netoli Kolki sunkioji vokiečių artilerija bombarduoja rusų tranšėjas. Bukovinoj rusai jau gręsia persikėlimu per Karpatus į Transylvaniją.

DIDELĖS RIAUŠĖS LEIPCIGE.

Bernas, birželio 28 d.—Pereitą savaitę didelės riaušės buvo Leipcige, Vokietijoj. Minios sunaikino apie 1,800 krautuvių, kuriose laikoma maistas. Riaušių priežastis—maisto stoka.

MARŠRUTAS,

Surengtas A. M. Martaus Prakalboms ir Parinkimui Aukų Lietuviams, Likusiems Lietuvoje ir Autonomijos Fondui.

Prakalbos atsibus liepos mėnesyje, 1916 m., sekančiomis dienomis:

3 d., 7:30 vak., 506—510 Barre St., Baltimore, Md.

6 d., Coaldale, Pa.

7 d., 7 val. vak., 502 E. Union St., Tamaqua, Pa.

8 d., 7 val. vak., New Philadelphia, Pa.

9., 7 val. vak., St. Clair, Pa.

10 d., 7 val. vak., Minersville, Pa.

12 d. 7:30 vak., Lietuvių Mokykloj, W. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.

13 d., 7 val. vak., Gilberton'e, Pa.

14 d., 7 val. vak., Girardville, Pa.

15 d., 7 val. vak., 300 So. Maple St., Mt. Carmel, Pa.

17 d. 7 val. vak., Shenandoah, Pa.

19 d., 7 val. vak., McAdoo, Pa.

20 d., 7 val. vakare, Hazleton, Pa.

21 d., 7 val. vak., Freeland, Pa.

Gerb. rengėjai viršminėtų vietų, malonėkite pas save sutverti komitetus iš 3 ar 5 žmonių rinkti aukas per prakalbas ir toliau pas kitataučius. Už visą pasidarbavimą tariu širdingą ačiu.

Su pagarba,

A. M. Martus.

VIETINĖS ŽINIOS.

Prakalbos. Pirmos pp. Bulotų ir p. Žemaitės prakalbos Chicagoje buvo pereitą šeštadienį Pulaskio svetainėje. Įžangos buvo 25c. Klausytojų susirinko apie 400—visi, kaip juos vakaro vedėjas p. Jurgelionis pavadino, parinktiniai, vadinas, socialistai, nors tas, gal, nevisai buvo tiesa.

Visupirmiausiai vakaro vedėjas, nors ir žinodamas, kad suėjusieji yra parinktiniai, iš jų pareikalavo, viena, kad jie butų dzentelmonai, antra kad aukotų nesigailėdami L. Š. Fondui ir Žiburėliui.

P-nas Gugis, kaipo L. Š. F. pirmininkas, paaiškino, kad šitas fondas esąs bepartyvis; jame yra ir katalikų ir tautininkų. (P-as Gugis prasilenkia su teisybe. Red.).

P-nas Bulota, išėjęs kalbėti, pasisakė, kad jo tikslu yra rinkti aukas ne darbininkams, bet nukentėjusiems nuo karės, nes dabar ten, esą, nėra kitokių: ir prastas darbininkas ir storas ukininkas, kurie tiko gyvais, yra lygus ir lygiai pašelpos reikalauja; bet savo antroj kalboj paaiškino, kad lėtesni yra nustumiami šalin ir jo surinkta pagelba ypatingai esanti siunčiama šitiems.

Savo kalboj jis žadėjo šaltais faktais nupiešti tą stovį, kokiame dabar yra Lietuva ir lietuviai. Teisybė, p. Bulotos pasakojami faktai buvo šalti ir net galėtum pasakyti nuobodus, bet jie klausytojams nepasakė nieko naujo; jie buvo jiems jau senai žinomi iš Amerikos laikraščių.

P-nia Žemaitė, įgimtu sau budu vaizdžiai atpasakojo tai, ką ji buvo mačiusi pati ir ką nuo kitų girdėjo, ir prašė sušelpti nukentėjusius brolius ir seseris.

Antroj savo kalboj, aiškindamas apie aukų dalinimą, p. Bulota sunkiai apkaltino Lietuvių Šelpimo Draugiją ir p. Yčą su kun. Olšausku. Jis pasakė, kad tuoju pačiu laiku, kuomet buvo didžiausis lietuvių pabėgėlių pludimas Rusijon ir todel didžiausis reikalas jiems pašelpos, p. Yčas lengva širdžia esą paėmė pabėgėliams paskirtų pinigų 100,000 rublių ir Voroneže gimnaziją įtaisė (kiek pamename iš rusiškų laikraščių pranešimo, tai ne 100,000 rublių bet, berods, 150,00 buvo valdžios skirta *speciališkai lietuvių vaikų mokykloms įtaisyti*, o ne abelnam pabėgėlių šelpimui, todel p. Bulotos panašus įtarimas išrodo nelabai pamatuotas. Red.) Toliaus esą visai bereikalo nupirkta namas Jaltoje—girdi, ne džiovininkams, kaip tas yra sakoma, bet pavargusiems inteligentams, kurie by kur gali prisiglausti ir tam išmesta esą iš pabėgėlių pinigų 25,000 rublių.

Antgalo pačios organizacijos darbui visur, girdi, mėtoma pinigai be jokio atsižiurėjimo. Girdi, Šilingis, kuris pirmiau gaudavo 50 rub. į mėnesį, dabar jam mokama 300 rub. už tą patį darbą.

Žinoma, kritika yra labai geras daiktas ir mes p. Bulotai galėtume buti labai dėkingais už jo "šaltus" faktus, jei jie butų teisingi. Bet tame ir visas keblumas, kad sunku yra žinoti, kiek pas p. Bulotą yra teisybės, o kiek nachališko "blufo". Bet jo aiškus "blufas" yra tame, buk jis nenorėdamas ten drauge su anais aukas per pirštus sijoti ir nenorėdamas žiurėti, kaip 115,000 pabėgėlių Liet. Draugijos nešelpiamų pabėgėlių, badą kenčia, atvyko jiems aukas rinkti. Jei jis norėjo tą pinigų sijojimą sustabdyti, tai lengvai galėjo tą padaryti, parodydamas faktus Rusijos valdžiai.

Svetainėje kažkas buvo padalinęs plakatų apie p. Bulotą; p. Bulota išsitraukė vieną, parodė klausytojams ir vėl į kišenių įsidėjo, pasakęs,—matai, ką jie ant manęs prasimano (geriaus butų buvę perskaityti ir čia pat asakyti, į juos). Žodžiu p. Bulotos misija išrodo labai neaiški. Bet ją pastatė dar į aršesnį padėjimą p. Jurgelionio atvirai pasakius, kaulytė kaulinimas aukų. Gal jis tą darė be blogo noro, bet tas dalyko nei kiek neatmainė ir jis p. Bulotos misijai vietoje pagelbėti tik pakenkė.

Aukų nukentėjusiems surinkta—iškaulyta po $5 ir daugiaus apie $79; smulkesnių apie $145; Žiburėliui, p. Bulotienei paprašius, $73. Viso su atlikusiais nuo tikietų, $345.50.

Holstryčio Inteligentas.

Draugijos pradės darbą. Keturiosdešimts delegatų nuo įvairių Chicagos draugijų pereitą utarninką, "Aušros" svetainėje vienbalsiai ir karštai pritarė tam, kad Chicagos draugijos pradėtų rinkti aukas nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

Nevienas delegatas su pasigailėjimu kalbėjo apie tai, kad ant nelaimės Amerikos lietuviai išsiskaldė į partijas, į fondus ir kad iki šiolei negalima buvo sueiti vienybėn, kad sykiu darbuotis brolių lietuvių pagelbai. Kvietė prie vienybės, kad Chicagos lietuvių draugijos duotų gerą pavyzdį ir susivieniję kruvon pačios draugijos rinktų aukas, pačios tas aukas kontroliuotų ir pačios tas aukas siųstų.

Apie tai kalbėjo Dymša, Petrauskas, Martinkus, Kibartas ir kiti.

(Tąsa ant 7-to pusl.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Pilypui iš Kanapių, Harrison, N. J.—Mums butų smagu, jeigu tamista, kaip lyginai ir p. Vietinis, užbaigtumete tarp savęs polemikas. Judu abudu neblogai rasote ir savo gabumus tikrai galėtumete geresniam dalykui sunaudoti. Šiaip žinutes sunaudosim.

p. A. Pundzevičius, Chicago, Ill. Męs patariame kreiptis pas gerą sąžiniską daktarą (tik ne pas humbugiškus specialistus kurie plačiai garsinasi nekuriuose lietuvių laikraščiuose). Tas bus saugiaus, ir galų galo išeis jums pigiaus. Laiškelio nedėsim į laikraštį, nes, nemačius savo akimis, niekas per laišką negali išgydyti, bet gali atsirasti tokių, kurie jus gali apgauti.

pp. Samulenai. Jusų laišką perdavėm į A. Olševskio banką; jie duos jums atsakymą.

Nesenai Pribuvusiam. Jusų raštelį gavome pervėlai; sunaudosime kitame numeryjė, ačiu.

N. V. Dr-gui. Įdėję tamistos raštą galėtume turėti kliučių ir todel, apsisaugojimui nuo to, nededame jo.

Apgarsinimai.

PASEKMINGASIS ŽMOGUS.

Išgalei niekuomet progos netruksta ir tas, kuris yra pasekmingas, yra naudingu žmogum. Norint buti pasekmingu reikia buti geros sveikatos. Ligotieji ir tie, kurie sveikata nepaiso, negali pasisekimo turėti. Tas, kuris nori turėti pasisekimą, užlaiko savo kuną gerame stovyje ir atkreipia prideramą domą į kiekvieną, kadir menką negaię, kuri galai buti tik staigiu praradimu noro valgyti, nesmagumu pavalgius, vidurių gėlimu, vidurių užkietėjimu, galvos skaudėjimu, ar neramiu miegu ir prie mažiausio negalės apsireiškimo, pasisaugojimui nuo sunkesnės ligos, tuojaus ima Trinerio Amerikinio Karčiojo Vyno Elixirą. Šitas puikus vaistas greitai išvalo vidurius, nenusilpnydamas kuno, atitaiso norą valgyti, suteikia gaivingą miegą ir paakstina naują stiprumą. Kaina $1.00. Jos. Triner, fabrikantas chemikas, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago. Gaunamas aptiekose.

.....

Pailsusį kuną reikia gerai subraukyti su Trinerio Linimentu. Geras nuo ramatų. Kaina 25c. ir 50c. aptiekose; per krasą 35c. ir 60c.

DRAUGIJŲ REIKALAI

DIDELIS METINIS PIKNIKAS

parengtas Chicago Lithuanian Benefit Club (Chicagos Lietuvių Pašelpos Kliubo), Nedėlioje, 2 d. Liepos-July, 1916 m., A. Blinstrupo Darže (Leafy Grove), Willow Springs, Ill. Pradžia 9-tą valandą iš ryto. Įžanga 25c. porai.

Nuoširdžiai kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant musų Pikniko, nes bus puiki muzika ir kiti pasilinksminimai. KOMITETAS.

P. S. Važiuokit iš visų dalių miesto iki Archer ave, ir Archer Cicero iki City Limits, paskui Joliet karais iki Leafy Grove,

Pajieškojimai.

Pajieškau brolio Jurgio Puišio, Lukšių kaimo, Jurbarko vals., Raseinių pav., Kauno gub. Atsišaukti adresu:
Antanas Puišis,
114 Mill River av., New Haven, Conn.

Pajieškau savo pažįstamų Konstantino Dubševičiaus ir Domininko Rothmano, abu Gruzdžių miestelio, Šiaulių pav., Kauno gub. Pirmas gyveno Chicagoj, antras Detroit, Mich, 43 Telmont st. Atsišaukti adresu:
Stanislovas Grobliauskas
2223 Tustin st., Pittsburg. Pa.

Pajieškau savo brolio Adomo Kuprinskio, sesers Onos Sebarkienės ir dėdienes Marijonos Šidagienės; visi gyvena Philadelphioj, Pa. Paeina Ditčiunų kaimo, Maldočanių valsčiaus Raseinių pavieto, Kauno gub. Jie patįs ar kas juos žino teiksites duoti žinią adresu:
Jieva Garnienė,
Box 423, Sandwich, Ill.

Pajieškau savo sesers Pranciškos Beineriukės, Vilniškių kaimo, Arviko parap., Raseinių pav., Kanuo gub. Buvo atvažiavus iš Lietuvos į Waterbury, Conn.: Atsišaukti adresu:
Ona Girdžiukė,
30 Brown St., Wilkes Barre, Pa.

Pajieškau Jurgio ir Jono Bulkių ir Juozo Palionio, Kauno gub., Panevėžio pav., Pušalos par., kaime Keldžienių, o Palionis kaimo—Pabojus. Bulkiai gyvena Philadelphioj, Pa., o Palionis Clevelande, Ohio. Atsišaukti
Stanislovas Garnius,
8856 Huston ave., So. Chicago, Ill.

Pajieškau savo pažystamo Martyno Juodonio, Vilniaus gub., Trakų pav., Samiliškių vol., Varkalių kaimo, apie 4 metai Amerikoj. Turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonėkite duoti žinią adresu:
Miss Domicelė Raižiutė,
797 Bank st., Waterbury, Conn.

Reikalavimai.

REIKALAUJA: 2 namsargių $14, kelyklininko, 3 namsargių be jokio prityrimo, langų plovėjo $55, viešnamių valgyklininių ir visokių kitų darbininkų, gera mokestis; 2 ugnakurių $60 ir $76; 2 laukų darbininkų, 3 smuklinių porterių nuo $12 iki $15; 2 dirbtuvinių vaikų $10; garo dudų taisytojų pagelbininkų; 3 vyrų į dirbtuvę; 2 skardininkų, 3 sargų.
SOUTH PARK AGENCY,
4193 S. Halsted st., Viršui Krasos.

Ant Pardavimo.

Parduodama pigiai 6 kambariais muro namelis. Atsišaukti adresu: 3535 So. Union Ave.

Parduodama vienas dviejų biznių—geležinių daiktų ir vyrų apsirengimų sankrova Melrose Parke. Vienatinė šitos rųšies sankrova, arba smuklė Grant Worke (Cicero) prie 50 ir 12-tos gat. Savininkas negali abiejų tinkamai prižiurėti. Adresas:
Jos. Stefankiewicz,
5001 W. 12th St., Cicero, Ill.

Jau galima gauti pirkti didelio pavidalo Grafonola-Kabinet. Tai yra vienatinė kalbama mašina, kuri aiškiai groja rekordus. Parsiduoda tiesiog iš dirbtuvės. Duodame 10 dienų išbandyti. Adresas:
Lietuva Grafonola Co.,
3325 S. Emerald Av., Chicago, Ill.

GERA FARMA.

20 akrų žemės farma, su trobomis visa apsėta, daugybė vaisinių medžių, valstijoje Illinois arti Joliet, nepertoli nuo Chicago, žemė visa gera ir vaisinga, savininkė, yra našlė su mažais vaikais todėl parduoda pigiai, kadangi pati nejstengia apdirbti. Dasižinokite A. OLSZEWSKIO BANK.

NAUJAUSIS IŠRADIMAS PASAULYJE.

Kaip kožnas žmogus gali turėti ir užčėdyti daugiau pinigų sau ir savo draugams. Rašykite tuoj, puiki knyga dykai. Ji atneš jums daug naudos.
A. K. C. Maigis Co.
125 E. Main st., P. O. Box 26.
Amsterdam, N. Y.

ŠIS LAIKRODĖLIS DOVANŲ.

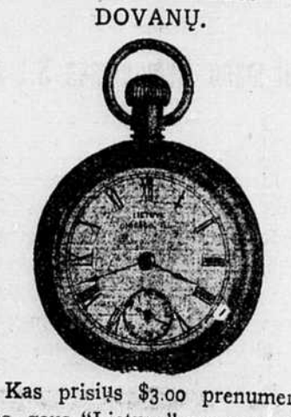

Kas prisiųs $3.00 prenumeratos, gaus "Lietuvą" per pusantrų metų ir šį laikrodėlį dovanų.

Šis yra Ingersoll Nikelinis Laikrodėlis, visur parsiduoda po $1.00, bet jis yra taip geras, kaip kitas už $15.00. Gerai eina, laiką palaiko teisingai ir yra guarantuotas vieniems metams. Jeigu laike metų pagestų, męs jį sutaisysime uždyką.

Šitų laikrodėlių turime tik 100 ant rankos, todėl pasiskubinkite, nes juos išdalinus daugiau jų neturėsime.

Yra gera proga gauti gerą laikrodėlį uždyką.

LIETUVA PUB. CO.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

CHICAGIEČIŲ ATIDAI

Naudinga Dovana! Dykai!
"VADOVĖLIS"
Nauja knyga, 16 puslapių
Kiekvienam Reikalingas
Sutaisė
J. J. HERTMANOWICZ
Nepirk! Nestatyk! Netaisyk namų!
Pakol neperskaitysi šitą vadovėlį
Gavimui tos knygos kreipkitės ypatiškai, arba pasiųskite pačtu savo vardą pavardę ir tikrą adresą, įdėdami už 2c. pačtos ženklelį, padengimui pasiuntimo lėšų.
Eikite, arba rašykite pas:
J. J. HERTMANOWICZ
3133 Emerald Ave., Chicago, Ill.

JUOZAPAS MOZERIS

kaipo "Lietuvos" agentas Cirero, Ill. ir apielinkėse yra įgaliuotas užrašinėti "Lietuvą", priimti prenumeratą, apgarsinimus ir pardavinėti knygas. Lietuva Pub. Co.

JONAS KULIS

Generališkas "Lietuvos" Agentas kelauja po visą Ameriką. Kur jis atsilankis, ten per jį galima atnaujinti, ar užsirašyti "Lietuvą" arba užsisakyti visokių knygų, jam pinigus užmokant išanksto. Už jį mes tsakome. Lietuva Pub. Co.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

! ! Pranešimas ! !

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po
3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 3833
Dr. P. WIEGNER

Jei nori pamatyti tikrai GERĄ TEATRĄ,
tai ateik į
MILDĄ
3138-42 So. Halsted St.

Čia už 5c matysi gražesnį Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šiokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai pralesti valandą liuoso laiko uzmiršti savo nesmagumus, tai ateik į
MILDOS-TEATRĄ.

KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI
PUIKIAUSIN IR LINKSMIAUSIN PIKNIKAN
KURĮ RENGIA
SUSIVIENIJIMO LIET. AMER. ANTRASIS APSKRITIS
Nedėlioje, Liepos-July 2, 1916
National Grove (J. Tananevičiaus Darže) Riverside, Ill.
TIKIETAS 25c PORAI

Šis piknikas vienas puikiausiai parengtų piknikų. Komitetas turi pagaminęs daug visokių įvairių pramogų. Visi atsilankusieji bus užganėdinti.

PASARGA: Važiuodami imkite gatvekarius (street car) iki 22rai, paskui 22ra gatve į vakarus iki pabaigai linijos. Paskui imkit La Grange karą, kuris daves iki daržui.

SKAITYKITE IR PLATINKYTE
'Lietuvių Balsą'

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn neko, kas žemina musų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės jausta ir paruošti kiekvieną lietuvį, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai—aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausia kaina skelbimus-jieškojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO **kaina:** Ruzijoje metams **5 rb.**; 9 mėnesiams **3 rb. 90 kap.**; 6 mėnesiams (pusei metų) **2 rb. 60 kap.**; 3 mėnesiams **1 rb. 30 kap.**; vienam mėnesiui **45 kap.** UŽSIENIUOSE metams **9 rb.**; 9 mėnesiams **6 rb. 80 kap.**; 6 mėnesiams (pusmečiui) **4 rb. 60 kap.**; 3 mėnesiams **2 rb. 35 kap.**; 1 mėnesiui **80 kap.** Skyrium numeris **5 centai.**

Iš Amerikos pinigus, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekliudo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po teksto—30 kap. Pabėgėliams, jieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto—10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių jieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:
"Lietuvių Balsas"
PETROGRAD, BASKOV PER., 29 RUSSIA.

Nevirškinimas, užkietėjimas, skilvio nemalimas, sustirusios kepenis ir toki simptomai, kaip liežuvio aptraukimas, apetito netekimas, abelnas neveiklumas, mažakraujystė ir skilvio netvarkos padaro ligonį labai sergančiu. Kodėl neimti

SEVERA'S
Balsam of Life

(Severos Gyvybės Balzamas) laiku ir tokiu budu neleisti ligai toliaus išsiplėtoti? Šio vaisto veikmė yra greita ir labdaringa. Jisai yra atstatančios vertės toniku. Jisai padaro vidurius reguliariškai veikiančiais, paliuosuoja nuilsimą, atgaivina ligonį ir sumažina priepuolių aštrumą. Jojo raminančioji veikmė daro jį puikiu vaistu pasimainančiame karštyje ir drugyje. Jisai sustiprina silpnuosius ir yra patariamas moterims jų sirguliavimuose. Kaina 75c už bonką.

Pilvo Skaudėjimas. Mr. M. Sobkowiak, Coburg, Westville, Ind., parašė mums: "Mano pati turėjo pilvo skaudėjimą. Paėmus jai Severos Gyvybės Balzamo, skaudėjimas sustojo."

Pirkdami vaistus, prašykite Severos vaistų ir butinai reikalaukite, kad duotų Jums tai, ko Jųs reikalaujate. Aptiekos pardavinėja Severos Vaistus. Jeigu jusų aptiekorius neturėtų tų vaistų, kurių Jųs reikalaujate, tai užsisakykite jų tiesiog iš musų.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

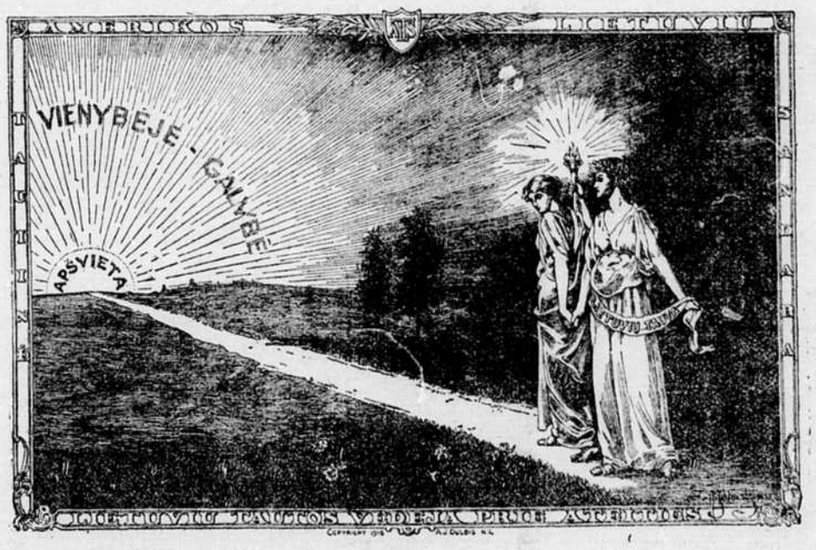

Nuo Karės Nukentėjusių Lietuvių Naudai.

Gerai žinomas jaunas lietuvių artistas-piešėjas, p. A. J. DULBIS, išleido labai dailias atvirutes, kurių paveikslėlis čia įdėtas. Visas pelnas nuo parduotųjų atviručių yra skiriamas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, šelpimui nukentėjusių lietuvių nuo karės.

Atvirutės yra puikiai nudailintos ir atspaustos dvejopos rųšies: Vienos yra atspausdintos ant baltos "4 ply" Federal Bristol popieros; antros yra speciališkai dailės mylėtojams pagamintos ir rankomis koloruotos 8-se spalvose.

Kainos: Paprastųjų atviručių—2 už 5c.; 6 už 15c.; tuzinas už 25c. Rankomis spalvuotų: 10c. už vieną; 25c. už 3; 50c. už 6 ir $1.00 už tuziną.

Užsisakant šias atvirutes, siųskite pinigus šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI
Pres.
Lietuva Publishing Company
3252 SO. HALSTED STREET, : : : : CHICAGO, ILLINOIS

VIETINĖS ŽINIOS.

(Tąsa nuo 6-to pusl.).

Nekurie delegatai norėjo sužinoti, ar tikrai galima pinigus Lietuvon nusiųsti. Paaiškinus, kad surinktas aukas tikrai galima Lietuvon nusiųsti, visi delegatai vienbalsiai pritarė, kad darbą rinkimo aukų reikia pradėti.

Visi taipgi vienbalsiai nutarė, kad Chicagos draugijos pačios prižiurės ir pačios savo surinktas Chicagoje aukas išsiųs stačiai Lietuvon. Delegatai, sugrįžę, perstatys viską, ką girdėjo, savo draugystėms ir tada draugystės išrinks iš savo tarpo prezidentą ir du atstovu ir prisiųs į sekantį susirinkimą, kuris atsibus rugpjučio 1 d. Šiame susirinkime delegatai išrinks savo locną komitetą, kuris visą darbą tvarkys

Ir visos kitos draugijos, kurios šitame susirinkime dar nėra dalyvavę, gali išrinkti savo delegatus ir prisiųsti į susirinkimą rugpjučio 1 d.

Iki šiolei užsiregistravo jau sekančios draugijos ir sekanti delegatai:

1) **Nuo Lietuvių Regal Kliubo:** J. Šukys ir J. Mason.

2) **Lietuvos Vėliava Amerikoj No. 1:** F. Monstavičia ir A. Petronis.

3) **Dr. Pažinties Amerikoje:** A. Ordas ir J. Grakauskas.

4) **Šv. Jono Krikštytojo:** A. J. Kareiva, Fel. Jucevičia ir A. Žalandauskas.

5) **Lietuvos Mylėtojų Dr-stė:** Jonas Norvaiša ir Kaz. Čuras.

6) **Dr-stė Meilė Lietuvos No. 1:** Kaz. Šukis ir J. Balandis.

7) **L. G. Vytauto 1-ma Div.:** V. Račkauskas, K. Petrokas ir St. Marcinkevičia.

8) **Saldžiausios Širdies Paš. Dr-stė:** J. A. Martinkus.

9) **Simano Daukanto Dr-stė:** M. Tamulevičia ir J. Lagoza.

10) **Lietuvos Pašelpos Kliubas:** A. Kaulakis.

11) **Simano Daukanto Teatrališkas Jaunimo Kliubas:** Alf. Dambrava.

12) **Palaimintos Lietuvos Dr-stė:** Pr. Bacevičia.

13) **SLA. 129ta kuopa:** P. Gėlis.

14) **Illinois Valstijos Pašelpos Kliubas:** J. Dimša, M. Tamulevičius ir J. Gaubas.

15) **SLA. 122ra kuopa:** Pranas Kybartas, P. Mažutis ir F. K. Strzyneckis.

16) **SLA. 182-ra kuopa:** B. Janulis.

17) **SLA. 194-ta kuopa:** Jonas Januleviičius.

18) **SLA. 36-ta kuopa:** Dr. A. Graičunas, F. Bradchulis ir B. K. Balutis.

19) **Teisybės Mylėtojų Dr-stė:** Ig. Pranickas ir Petras Kenutis.

20) **SLA. 63-čia kuopa:** B. Balniškis.

21) **Apšvietos Draugija Moterų ir Vyrų:** A. Vasiliauskas.

22) **Chicagos Liet. Pašelpos Kliubas:** K. Meškauskas.

Įvairumai. "Vaikų Dieninės Globos" atidarymo vakarėlis atsibus šią pėtnyčią, birželio 30 d. Fellowship House svetainėje, 831 W. 33rd Pl. Draugija širdingai kviečia ypatingai moteris atsilankyti. Esant labai šiltam orui, svečiai bus priimami ir sodne.

— Ateinantį nedėldienį, liepos 2 dieną, Aušros svetainėje bus SLA. 36-tos kuopos susirinkimas. Pradžia 1 val. po pietų. Užsibaigus šiam susirinkimui, bus TMD. 22-ros kuopos susirinkimas.

— P-as Martus, budamas Chicagoje, laike vieno mėnesio surinko daugiaus negu $900.00 aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Apie tai pranešė pereitame suisrinkime p. Pr. Kibartas, pirmsėdis SLA. II-ojo Apskričio kuopų, kurios buvo p. Martų kvietusios. Pinigus šiomis dienomis Apskritys išsiųs Lietuvos Gelbėjimo Fondan.

— Mieste kelias dienas viešėjo kun. Jurgis Jonaitis iš So. Omaha, Nebr.

— Girdėtis, kad nekurie Chicagos lietuviai biznieriai daug kalbasi apie uždėjimą naujo lietuvių dienraščio Chicagoje.

PIRKITE NAMUS.

Kiekvienas sveikas darbininkas gali ir privalo turėti savo namą.

Kodėl? Todėl, kad neturintis namo nei nepasijunta, kaip jo sunkiai uždirbti pinigai sudyla ir nieko neužčėdija, o pirkęs namą, nei nepasijunta, kaip greitai jį išmoka ir turi savo locną namą ir tokį žmogų visi guodoja, vadina Chicagos ukėsu ir niekas nesibijo su juom reikalus turėti, o neturintį vadina randauninku, ar burdingierium, ir su juom nieko bendro nenori turėti.

Pirkti namą dabar yra geriausias laikas. Kodėl? Todėl, kad dabar darbai visur gerai eina, ir toliau žada dar geriau eiti. Ir štai kodėl. Amerika dabar turi daugybę kontraktų su Europa padirbimui amunicijos, automobilių, drabužių, ir kitų dalykų, kurie ims daugiau metų laiko. Tokiu budu darbo Amerikoje bus dabar daugiau kaip kada nors buvo.

Šimet taipgi bus rinkimai naujo prezidento. Be abejonės bus išrinktas republikonas, o kada tik buvo republikoniška valdžia, visada Amerikoje buvo geri laikai. Taigi ir vėl turėsime gerus laikus, jeigu gausime republikonišką prezidentą.

Atminkite, kad kaip tik laikai eina geryn, tai ir properčių kainos eina augštyn. Ir todėl tai dabar yra geriausias laikas namus pirkti, kol yra pigus, o paskui parduoti su geru pelnu, kada kainos pakils. Bet atminkite, kad properčių kainos kįla tiktai gerose biznio vietose. Geriausia biznio vieta yra tai Bridgeportas. Svarbiausia biznio gatvė yra Halsted. Jei norite ant pirktų properčių uždirbti, tai pirkite jas ant Bridgeporto, ne laukuose.

Męs turime pardavimui gerų properčių ir pigiomis kainomis, ant Halsted ir aplinkui, ir parduodame lengvesnėmis išlygomis, kaip nuo ko nors kito galėtumėte pirkti.

Čia Paduodame Tiktai Keletą iš Jų.

2 1 augšto murinis namas ant Emerald avenue arti 29-tos gatvės 2 fliatai po 5 ruimus kiekviename maudyklė, toletai, gazas, neša randos $25.00. Kaina ..... $2,500.

6 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, arti 30-tos gatvės, 6 ruimų pagyvenimas, maudyklė, toiletas, gazas, šiltas vanduo, 2 ruimai basemente su sinku, neša rnados $20.00. Kaina ..... $2,500.

10 2 augštų kampinis murinis namas, ant Emerald avenue, tarpe 31-mos ir 35-tos gatvių, 2 fliatai: vienas 7 ruimų, antras 6 ruimų, toiletai ir vienas gražus tuščias lotas, neša randos $45.00. Kaina ..... $7,000.

14 1 augšto murinis namas ant Emerald avenue, arti 35-tos gatvės, 2 fliatai vienas 7 ruimų ir vienas 4 ruimų, neša randos $24.00. Kaina ..... $2,700.

15 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, tarpe 36-tos ir 37-tos gatvių, 6 ruimai, maudyklė, toiletas, gazas ir vienas tuščias lotas, neša randos $20.00. Kaina ..... $3,000.

16 2 augštų murinis namas (naujas) ant Emerald avenue, arti 36-tos gatvės, 2 fliatai po 6 ruimus, maudyklė, toiletai, gazas, neša randos $40.00, ir sykiu gražus tuščias lotas. Kaina .. $5,000.

19 2 augštų medinis namas ant Emerald avenue, arti 36-tos gatvės, 2 fliatai po 6 ruimus, neša randos $24.00 į mėnesį. Kaina tiktai ..... $2,000.

20 1 augšto murinis namas, ant Emerald avenue, 2 fliataf: vienas 5 ruimų ir vienas 4 ruimų, maudyklės, toiletai, barnė, neša randos $22.00. Kaina $3,200

24 2 augštų medinis namas, ant Emerald avenue, arti 37-tos gatvės, 3 fliatai: vienas 6 ruimų, maudyklė, toiletas, 2-ras 4 ruimų ir 3-čias 3 ruimų, neša randos $32.00. Kaina ..... $2,500.

25 2 augštų medinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 4 fliatai, neša randos $35.00. Kaina ..... $2,500.

26 2 augštų medinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 2 fliatai—vienas 6 ruimų ir vienas 5 ruimų, neša randos $24.00. Kaina ..... $2,400.

27 2 augštų murinis namas ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvių, 2 fliatai po 6 ruimus, toiletai, gazas, porčiai, neša randos $29.00 į mėnesį. Kaina $3.000

29 2 augštų murinis namas, ant Emerald avenue, arti 38-tos gatvės, 2 fliatai, 5 ruimai kiekvienam, toiletai, gazas, neša randos $22.00. Kaina ..... $2,000.

30 2 augštų namas, ant Emerald avenne, arti 38-tos gatvės, viena pusė murinė ir kita medinė, 2 fliatai, vienam 6 ruimai o kitam 8 ruimai. Užpakalyje 2 ruimų fliatas su klozetu, neša randos $32.00. Kaina ..... $2,200.

31 2 augštų murinis namas prie Emerald ave., arti 38 str., 5 pagyvenimai, ir vienu pagyvenimu su daržine namas užpakalyje, išviso 6 pagyvenimai, kiekviename pagyvenime išeinamoji vieta, gazas ir t. t., duoda $612.00 randos į metus. Kaina tiktai ..... $4,500.

37 2 augštų murinis namas, ant Union avenue, arti 31-mos gatvės, 3 fliatai, vienas 8 ruimų, o du po 4 ruimus, toiletai, maudyklė, gazas, neša randos $40.00. Kaina ..... $3,800.

38 3 augštų murinis namas, ant Union avenue arti 31-mos gatvės, 3 fliatai po 6 ruimus, maudyklės, toiletai, gazas, akmens frontas, labai stiprus ir gražus namas, neša randos $60.00. Kaina ..... $6,000.

39 1 augšto murinis namas, ant Union avenue, arti 32-ros gatvės, 2 fliatai po 4 ruimus, basementas, porčiai, gazas, neša randos $25.00. Kaina .... $2,800.

40 3 augštų murinis namas ir basementas, ant Union avenue, arti 31-mos gatvės, 3 fliatai po 6 ruimus, toiletai, maudyklės, gazas; barnia atneša randos $12, išviso atneša randos $68.00. Kaina ..... $7,000.

41 2 augštų murinis namas ant Union avenue, arti 32-ros gatvės, 4 fliatai po 4 ruimus, akmens fundamentas, neša randos $50.00 į mėnesį. Kaina $5,200.

42 2 augštų medinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, neša randos į mėnesį $33.00. Kaina tiktai ..... $2,500.

43 3 augštų murinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, 3 fliatai po 6 ruimus, maudyklės, toiletai, naujas plumbingas, didelis basementas 10 metų senas, neša $60.00 randos į mėnesį. Kaina ..... $7,500.

44 2 auštų medinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, 4 fliatai po 4 ruimus, neša randos $32.00 į mėnesį, reikia inešti tiktai $500. Kaina ..... $3,200.

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St., Chicago

NAUJAI ATSPAUSTA

Apie Žeme ir Kitus Svietus.

Ši knyga pati aiškiai pasako apie savo vertę, nes taip dažni jos reikalavimai, nuo žmonių vis ateinanti, mus priverte vėl ją atspausdint. Šioje knygoje aprašoma APIE ŽEMĘ ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus sutaisė ŠERNAS. Aprašo, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Chicago, Illinois 1896, pusl. 255. ..... .75

Ta pati apdaryta $1.00

Užsisakant šią knygą, siųskite pinigus šiuomi adresu:

A. OLSZEWSKI

PRES.

LIETUVA PUBLISHING CO.

3252 South Halsted Street.

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos

MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name.

Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir bankietus.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šioje atsibuva didesni baliai, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliam, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir stalai svečiam pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasišokti.

Kainos Parsamdymui Sekančios:

VIENA SALĖ.

	Šiokiom Dienom	Subatomi ir Šventomi Dienomi
Paprastiem šoklam (baliam)	$10.00	$15.00
Baliam su programu, nevartojant gėrimų	14.00	20.00
Baliam be programo, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	20.00	30.00

ABIDVI SALĖS VIENAM BALIUI.

Baliam be programo, gėrimus vartojant	25.00	45.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	30.00	50.00
Draugijų regulariškiem mitingam		5.00

Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį. Jei reikia, gali turėti kuknią virimui, torteikas, peilius, šaukštus, staltieses ir t.t. už primokėjimą $5.00 extra.

Parsamdymui kreipkitės pas saiės savininką:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

KONSTITUCIJA

yra kiekvienos draugijos fundamentas, todėl reikia turėti ją gražiai ir aiškiai atspausdintą. Męs esame specialistai konstitucijų dirbime. : : : : Jeigu turite prirengę konstituciją, pasiųskite mums laišką, o męs prisiųsime kainą. Jeigu dar neturite, o norėtumėt rengti konstituciją, tai pareikalaukite "sampelių," o męs prisiųsime, tik malonėkit parašyti kokia draugija: katalikiška, tautiška ar partijinė.

MILDA PRINTING HOUSE

J. J. Bačiunas ir J. P. Pajauskas
Savininkai

814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 7184

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius dar-žus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų $3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už $3.20.

Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

NAUJAI Atspaustą

TIK KĄ IŠ SPAUDOS IŠĖJO ANTRA LAIDA

Iš Gyvenimo Lietuviškų Velių Bei Velnų.

Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli simtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimąsi ir t. t. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panavėžyj—pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose—pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub., ir t. t. Chicago, Ill. 1915 pusl. 470 ..... 1.50

Audimo apdaruose 2.00

Užsisakant šią knygą, siųskite pinigus šiuom adresu:

A. Olszewski

Pres.

Lietuva Publishing Co.

3252 SO. HALSTED ST.

CHICAGO, ILL.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Turime pilnai darbo restauracijose, fabrikuose ir privatiškuose namuose Reikalaujame 25 vyru po $2.00 į dieną, nuolatinis, švarus darbas dirbtuvės vidui per apskritus metus. Norint darbo atsišaukite

Atlas Employment Office,
6300 So. Halsted St., Chicago, Ill.
3rd floor. Room F.
Telefonas Normal 163.

Lietuviskos Knygos.

Apart daugelio įvairių knygų, dar galima gauti mano krautuvėje sekančias knygas:

1. **Amerika.** Rinkinys įvairių faktų, statistika ir t.t. ..... .75
2. **Gludi-Liudi.** Naujos eilės Kl. Jurgelionio, 106 pusl. ..... .50
3. **Dvasios Gyvenimo Mechanika.** Nauja knyga iš sryties psycholiogijos. 148 pusl. ..... .50
4. **Iš Ko Kįla Melai ir įvairios skriaudos žmonijoje.** 171 pusl. ..... .75
5. **Inkvizicija,** arba atpirkimas žmogaus nuo šėtono. Parašė kun. Dembskis. $1.25
6. **Kankintojai ir kankintiniai** už mokslą. $1.00
7. **T. Liet. Kalbos Gramatika.** J. Damijonaičio. 119 pusl. ..... .35
8. **Vadovėlis vokiečių kalbai pramokti.** Labai paranki ir naudinga knygelė. ..... .35

Į kitus miestus pasiunčiu užsakymus. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
901 West 33rd St., Chicago, Ill.

Telefonuok Namon

IŠVAŽIAVĘS iš miesto, palaikyk ankstą susirišimą su namais su Bello Tolimojo Atstumo linijų pagelba.

Laišką siunčiant gali imti savaitė laiko, kol jis tave pasieks. Šaukiant Tolimojo Atstumo telefonu atsakym ągauni tuojaus.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

JUOKELIAI.

KĄ ANT TO PASAKYSIT?

Kaimietė savo vaikui: Juozuti! išnešk šitą skudurą ant kiemo ir pakabink ant saulės.

Juozutis: (už valandėlės grįžta su skuduru rankoje):

Mama, eik ir pati pakabink, ba aš net į saulę dasiekt negaliu.

NEPATAIKĖ.

Susitiko du draugai ir vienas jų sako:

— Klausyk, Jonai, ar tu žinai, kodėl tave visi vadina mulu?

— Mulu?—užklausė iyg ir supykęs Jonas—ne, nežinau.

— Ba matai, tu esi didelis užsispyrėlis.

— O,—atsakė Jonas,—tas ne taip bloga, kaip aš mislinau. Turėsiu tą išbandyt su savo pačia. namo parėjęs.

Parėjęs namo ir klausia savo pačios:

— Klausyk, mama! Ar žinai, kodėl aš taip panašus į mulą?

Pati galvojo, galvojo, pagalios tarė:

—Gal todel, kad tu gimei panašus į asilą.

Kibirkštįs.

Hindenburgas pernai papasakojo kaizeriui, kad jis visai rusų mešką sulaužė. Turbut dabar jauni meškučiai jau suaugo.

=×=

Bulota piktas, kam Yčas kalbėjosi su popiežium Ryme; o Yčas, turbut, nei kiek nepiktas, kad Bulota kalbėjosi su Šliupu Pittsburge.

=×=

SLA. seimas buvo visai niekai: delegatai apdovanojo Žyvatkauską auksiniu medaliu dievai žino už ką, o Jurgelioniui, kuris pats sakosi, kad jis išgelbėjęs ir Seimą ir Susivienijimą nuo suirimo, nenupirko nei burokinio medalio.

=×=

Nesidyvykit, kad Pruseika, kaip uodas gelia Šliupą ir tautininkus: apie New Jersey valstiją Vabalai visados buvo labai biaurus.

=×=

Ne vieni vokiečiai varo strategiją ant dviejų frontų: Sakysim ir Strimaitis—jis su "tautauninkais," o jo žmona an tautauninkų (žiur. jos laišką į seimą).

=×=

Graičunas pasakytų: "Ir invedė Rimka Bulotų in Amerikanckų balų—o ar aš nesakiau, kad grinoriai in vadovus netinka..."

=×=

"Naujienų" reporteris šiur labai drąsus: tik iš seimo išdumęs už 500 mylių pasakė "Naujienose," ką jis apie Seimą ir apie Šliupą mano.

=×=

Kadangi jau Šliupui teko T. M. D. garbės narystė, tai gal jis seniui "Astramskelkai"—T.M.D. tėvui—duotų bent LLS. garbės narystę.

=×=

Vokietys užgynė Lietuvoj spaudą—suprask gazietas, ba spausti tai jis spaudžia labjau ir už ruskį.

=×=

"Mudu su Gegužiu sulaikėm seimą nuo iškrikimo"

—Jurgelionis.

Kaip toj pasakoj—musia, sėdėdama ant jaučio ragų: "Mudu arėva..."

=×=

New Yorke, išlipus naujam "Kovos" redaktoriui iš laivo:

— Sveikas, Čia-Sukai!

— Sveikas, Kap-Sukai!

=×=

"Męs, kurie nuo keliolikos metų dirbome TMD...

Dėdynas.

Je-k! Prieš keliolika metų dar be kelnaičių vaikščiota...

=×=

"Žiburėlio" atstovas Amerikoj (Rimka) net ir "Žiburėlio" pirmininkę (Bulotienę) mokina ir gana! Vai tie Lietuvos "demokratai"!... Visi jenerolai, tik vaisko nėra.

=×=

Gerai, kad tas seimas užsibaigė. "Naujienoms" atšaukinėjimas savo korespondento telegramų butų brangiaus atsiėjęs, negu pačios telegramos.

Jurgis Spurgis.

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaiszkis

Generalis Kontraktorius ir Namų Statėjas.

2123 W. 23 rd. St.

LIETUVIŠKO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė MOKYKLA

Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradinės ligi augščiausiai, teipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augšt. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politis. Ekonomijos, Knygvedystes, Dailiaraščio, Laiškų rašymo, Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.

3106 So. Halsted St., Chicago

Reikalauk Aprašymo

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS

3337 So. Morgan St., Chicago.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat. (Aptiekos virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law
Lietuvis Advokatas
30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1178
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-mo
Telephone Yards 3159

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS
(Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (kolioruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina VIENAS DOLIARIS su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas
B. K. BALUTIS,
3252 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS

Eina jau 25 metai

Utarninkais ir Pětnyčiomis

Prenumerata metams $2.50
„ „ pusei metų $1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

GERA PROGA-

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c
Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c Pigiau.

P. Mikolainis,
R. F. D. Route 2, Hudson, N. Y.

Rašomos Mašinos.

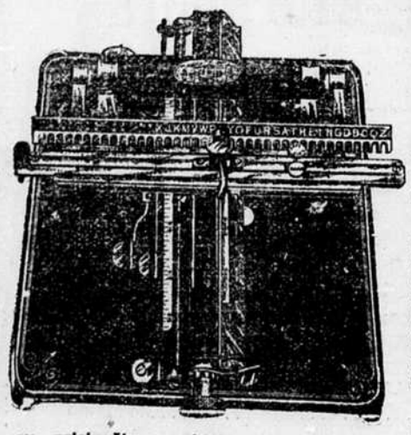

Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už $10.00.

Jeigu nori turėti drutą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o nesigailėsi.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirkta už $100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supranta, kaip su jaja rašyti.

Katalogą rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame uždykę.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuošimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiatt-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Woodgat.
Phone Canal 1208
Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val ryto
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737
Valandos:
tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

VYRISKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Męs neesame bankieriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaiknams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.

Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.

Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

Nuo 1-mos dienos Gegužio-May, 1916

RUSIŠKOS LINIJOS LAIVAI

Pradės vėl Plaukti

Iš Archangelsko Amerikon

Kas norite parsitraukti savo gimines išbėgusius laike karės Rusijon, tai pirkite šifkortes dabar, kad jie suspėtų ant pirmo laivo plaukiančio iš Archangelsko į Ameriką gegužio 1 d. 1916 m.

Šifkortes ir pilną informaciją galite gauti

A. OLSZEWSKIO BANKE
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITĮ"

"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.

"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:

ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SUPAŽINDINKITE ANGLUS SU LIETUVA,

platintindami Dro Jono Šliupo parašytą anglų kalboje knygą LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT

išleido Amerikos Lietuvių Spaudos Draugija. Kaina—50 centų. SLA., TMD. kuopoms, draugijoms ir knygų platintojams, imantiems daugiau 10-ties egzempliorių, nuleidžiama tam tikras nuošimtis. Reikalaukite musų redakcijoje, arba pas autorių,

Dr. J. Šliupą,
1419 No. Main av., Scranton, Pa.

NEW CITY SAVINGS BANK
6601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams, Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pětnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Phone Drover 5052

Dr. K. Drangelis

LIETUVIS DENTISTAS

3261 So. Halsted St., Chicago

Užsirašyk sau arba savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. X.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Įsteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuoajntiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius IŠ KITUR MĘLDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pětnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

JEIGU NORI NUSIPIRKTI SAU Nama arba Lota Be klapato, rupesčio, pigiai ir teisingai; Inšuriti savo Turta, Išdirbti Raštus, TAI EIK PAS J. J. Kertmanowicz 3133 EMERALD AVE.

REIKALAUJA DARBININKIŲ:

25 šerdžių dirbėjų (core makers); taip-pat merginų mokintis šerdis dirbti. Gera mokestis, nuolatinis darbas, jokių kliučių.

Chicago Malleable Castings Co.
12000 So. Racine ave., West Pullman, Chicago, Ill.

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Canal 2118

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS

1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Dovana nuo SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KALENDORIUS

1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuviai dar neturėjo, nesa nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairus labai naudingi pasiskaitymai: apysakos, eilės, straipsniai iš historijos, hyglenos, draugijinio gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršiaiais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose kningynuose. Todel reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo kningų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas. Kreipkitės:

A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

JUOZAS A. AMBROSIUS

Attorney At Law

LIETUVIS ADVOKATAS

(A. OLSZEWSKIO BANKE)
3252 So. HALSTED ST.
TELEFONAS DROVER 700 - CHICAGO, ILL

Ofiso Valandos:

Kasdien iki 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vakare.